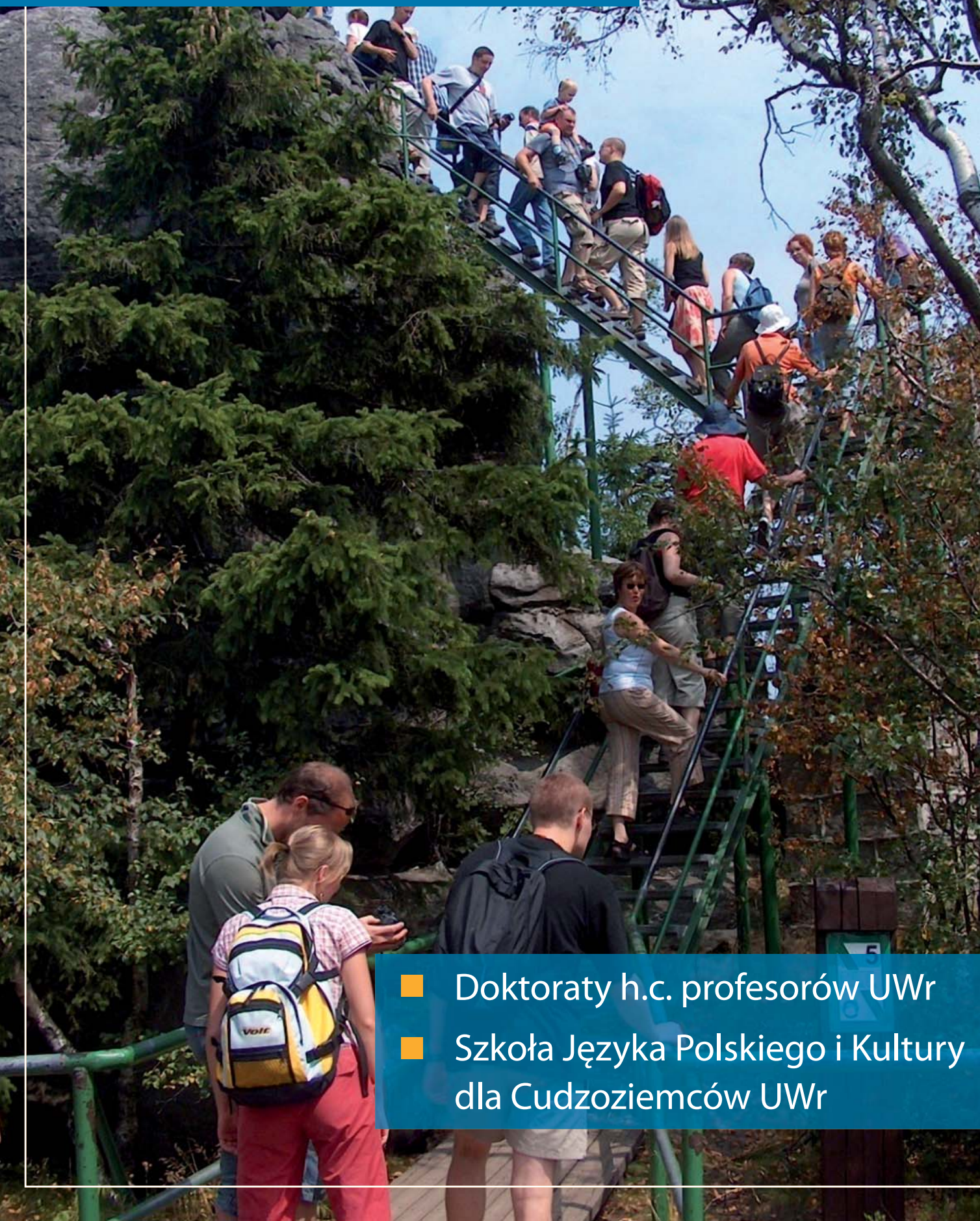
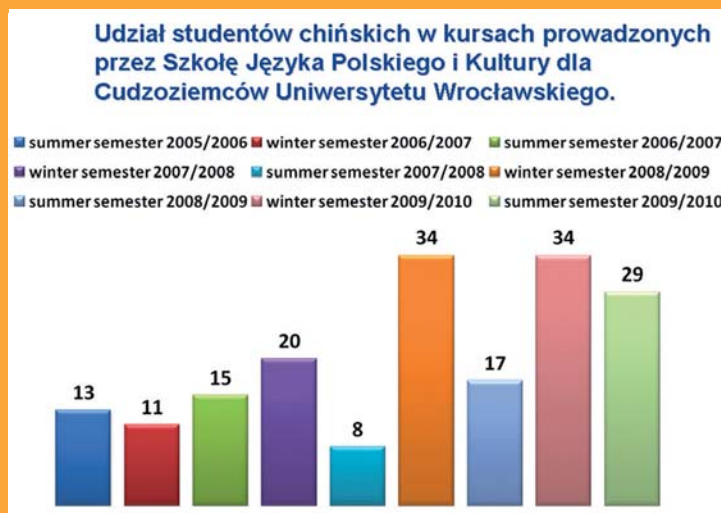
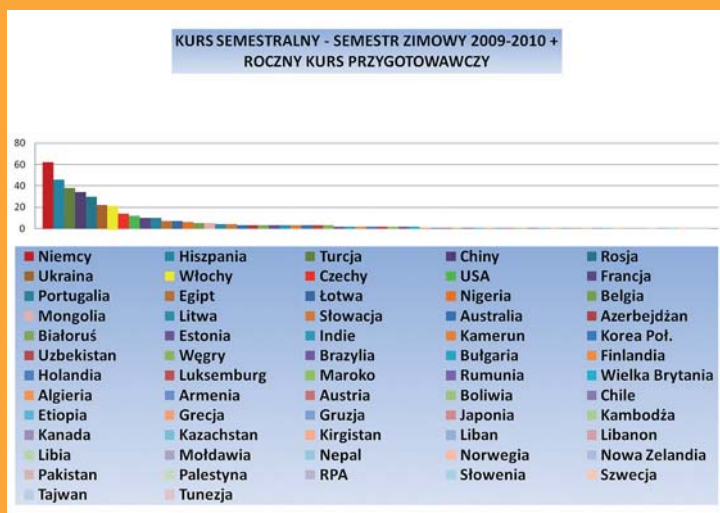
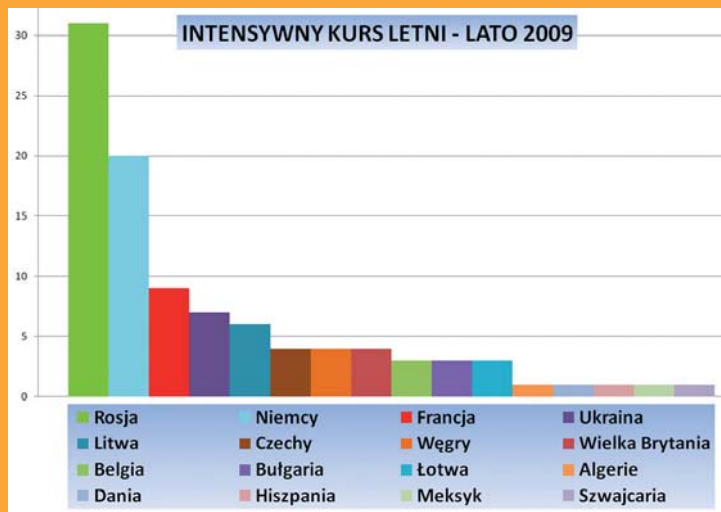
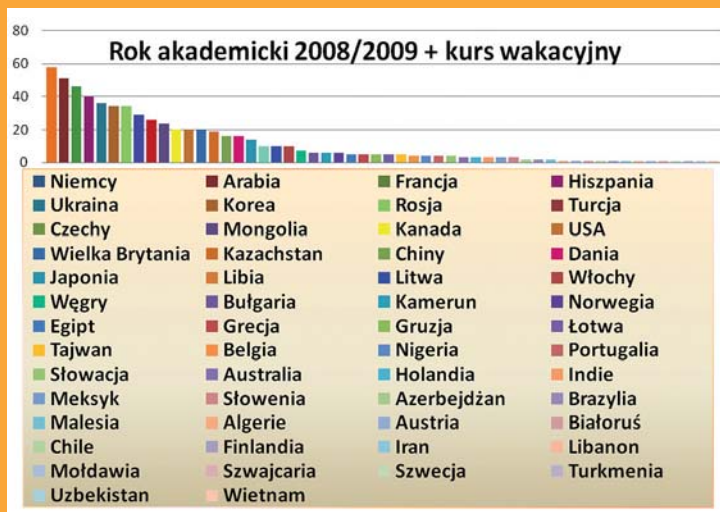

- Doktoraty h.c. profesorów UWr
- Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców UWr

Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego

Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców
Uniwersytetu Wrocławskiego
pl. Nankiera 15
50-140 Wrocław
tel. + 48 71 3752 570
fax + 48 71 3752 804
e-mail: sjpik@uni.wroc.pl
www.sjpik.uni.wroc.pl

Rok założenia – 1974

I. Lata 1974–2010

W kursach organizowanych przez Szkołę Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego wzięło udział ponad 4000 cudzoziemców z całego świata.

II. Działalność Szkoły

- Prowadzenie kursów języka polskiego.
- Współpraca z Instytutem Filologii Polskiej – specjalność Nauczanie Języka Polskiego jako Obcego.
- Współpraca z IFP – podyplomowe kwalifikacyjne studia Nauczania Języka Polskiego jako Obcego.

III. Typy kursów organizowanych przez Szkołę

- Kurs Semestralny
- Semestralny Kurs Języka Polskiego dla Głuchych
- W lecie – intensywny kurs języka i kultury polskiej
- Roczny Kurs Przygotowawczy – dla kandydatów na studia na UWr
- Kursy przygotowujące do egzaminu państwowego z języka polskiego
- Kursy na zlecenie (np. Instytut Konfucjusza; MNiSW; Mainzer Polonicum; Urząd Marszałkowski)
- Kursy indywidualne (m.in. dla tłumaczy i biznesmenów).

IV. Stała współpraca międzynarodowa Staże lektorskie dla studentów i doktorantów

- Akademia Kultury w Rydze
- Uniwersytet Humboldtów w Berlinie
- Uniwersytet Lipski
- Uniwersytet Lille III
- Mainzer Polonicum

Lektorat języka polskiego

V. Roczny Kurs Przygotowawczy dla kandydatów na studia na Uniwersytecie Wrocławskim

Liczba godzin zajęć językowych w roku akademickim: 805

Semestr zimowy

- 300 h lektorat
- 60 h wiedza o Polsce
- 45 h konwersacje

Semestr letni

- 190 h lektorat
- 60 h wiedza o Polsce
- 30 h konwersacje
- 120 h zajęcia specjalistyczne

Na Roczny Kurs Przygotowawczy przybywa wiele osób z innych kultur: Chińczycy, Afrykańczycy (Zambia, Nigeria, Kamerun), Ukraińcy, Rosjanie, Ujgurowie, Amerykanie, Kanadyjczycy.

VI. Przykładowe materiały graficzne wykorzystywane podczas pierwszych zajęć na Rocznym Kursie Przygotowawczym (RKP)

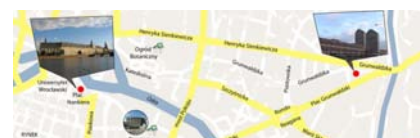
Mapa Polski i symbole narodowe

Przyrodnicze symbole Polski

Mapka pokazująca najważniejsze miejsca dla studentów

Spotkanie z polską literaturą

VII. Program *Study Abroad*

Studenci z USA – (od lewej) z Uniwersytetu Charlotte w Północnej Karolinie i z programu *Study Abroad*

VIII. Semestralny Kurs Języka Polskiego dla Głuchych

W semestrze zimowym 2009/2010 Szkoła zorganizowała pierwszy w Polsce kurs języka polskiego jako obcego dla Głuchych. Lektorami na tym kursie byli odpowiednio wykwalifikowani absolwenci polonistyki.

Lektorzy Głuchych Justyna Kowal i Marcin Jura

Uczestnicy Semestralnego Kursu Języka Polskiego dla Głuchych z lektorami

IX. Intensywny Letni Kurs Języka Polskiego i Kultury Polskiej

- ♦ 9.00–12.30 – podstawowe zajęcia językowe
- ♦ 14.30–16.00 – dodatkowe zajęcia językowe (fonetyka, leksyka, ortografia, konwersacje, warsztaty językowe)

Pożegnalna mowa na zakończenie kursu

- ♦ po godzinie 16.00 – wykłady (m.in. wiedza o języku polskim, wiedza o Polsce, historia oraz kultura Wrocławia i Dolnego Śląska) oraz zajęcia typu: „Piosenka jest dobra na wszystko”, „Śmieję się razem z nami – pokaz polskich komedii”, „Wieczór talentów”, „Wieczór wielu kultur” oraz „Kino pod gwiazdami”.

Wykłady są prowadzone w języku polskim (z krótkim wprowadzeniem w języku angielskim), słuchacze otrzymują streszczenia w języku angielskim i niemieckim. Szkoła proponuje łącznie 172 godziny zajęć.

X. Kursy na zlecenie

Szkoła organizuje szkolenia językowe oraz zajęcia z szeroko rozumianej wiedzy o Polsce. Czas trwania kursu, ilość zajęć językowych, tematyka i liczba godzin wykładów są dostosowane do potrzeb uczących się.

Uroczyste otwarcie kursu letniego w Auli Leopoldyńskiej – 2009

XI. Działalność wydawnicza Szkoły

Lektorzy i współpracownicy Szkoły są autorami licznych publikacji poświęconych nauczaniu i testowaniu języka polskiego jako obcego.

W 2010 r. w ramach unijnego projektu Interreg III ukazał się komplet podręczników do nauki języka polskiego *ABC Polnisch*. Podręcznik jest adresowany do niemieckich gimnazjalistów.

Więcej informacji o działalności Szkoły na stronach internetowych www.sjpik.uni.wroc.pl

prof. dr hab. Anna Dąbrowska
dyrektor Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców
Uniwersytetu Wrocławskiego

Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców ➔ 1

Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego mieści się we Wrocławiu przy pl. Nankiera 15. W kursach organizowanych przez Szkołę wzięło udział ponad 4000 cudzoziemców z całego świata. W tym roku w kursie uczestniczył niepełnosprawny słuchacz.

Prof. Wojciech Wrzesiński doktorem h.c. ➔ 4

24 czerwca tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach odebrał uniwersytecki historyk prof. Wojciech Wrzesiński.

Rektor Marek Bojarski honorowym profesorem..... ➔ 5

Tomski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny nadał prof. Markowi Bojarskiemu tytuł „početnego profesora”, który jest rosyjskim odpowiednikiem tytułu doktora honoris causa. Uroczystość odbyła się 28 czerwca podczas oficjalnej wizyty delegacji UWr w Tomsku.

Profesor Zyburza w Saskiej Akademii Sztuki..... ➔ 7

Prof. Marek Zyburza z Centrum Willy'ego Brandta UWr jest trzecim Polakiem w Saskiej Akademii Sztuki. Wcześniej drezdeńska akademia do swego grona przyjęła jako członków korespondentów rzeźbiarkę Magdalenę Abakanowicz i poetę Ryszarda Krynickiego.

Prof. Karol Wolfke świętował 95-lecie urodzin..... ➔ 13

W Sali Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii obchodzono uroczystość 10 czerwca jubileusz 95-lecia urodzin Profesora Karola Wolfkego.

Podwójne świętowanie u geologów..... ➔ 14

W tym roku swoje jubileusze obchodzą petrologodzy: prof. Alfred Majerowicz – 60-lecie pracy naukowej i 85. urodziny, oraz prof. Andrzej Grodzicki – 50-lecie pracy naukowej i 75. urodziny. Jest to święto całego wrocławskiego środowiska mineralogów i petrologów.

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Wrzesień 2010, nr 9 (170), rok wydania XVI
ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: Kazimiera Dąbrowska, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1 (pok. 134), 50-137 Wrocław, tel. (071) 375-20-77, tel. kom. 0-601 739 097, fax (071) 372-40-30

PU w internecie: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl>

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGI

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych listów i opinii.

W NUMERZE

PREZENTACJE. SZKOŁA JĘZYKA POLSKIEGO I KULTURY DLA CUDZOZIEMCÓW UWr

1

LAURY

4

- ♦ Prof. Wojciech Wrzesiński doktorem h.c. kieleckiego uniwersytetu
- ♦ Rektor Marek Bojarski honorowym profesorem uczelni w Tomsku
- ♦ Profesor Bojarski w Radzie Legislacyjnej przy Premierze RP
- ♦ Grant FNP na projekt profesora Nawotki dla doktorantów
- ♦ Prof. Zbigniew Wiktor uhonorowany przez obrońców pokoju
- ♦ Profesor Zyburza w Saskiej Akademii Sztuki
- ♦ Ministerialne stypendia dla wybitnych młodych uczonych
- ♦ Uhonorowani i nominowani na otwartym Senacie
- ♦ Prawo znów na podium

PROF. WOLFKE ŚWIĘTOWAŁ 95-LECIE URODZIN 13

PODWÓJNE ŚWIĘTOWANIE W INSTYTUCIE NAUK GEOLOGICZNYCH 14

ZASTOSOWANIA LOGIKI W FILOZOFII I PODSTAWACH MATEMATYKI 17

RUSZYŁA BUDOWA SIEDZIBY DLA BIOTECHNOLOGÓW 18

UNIWERSYTET ZAWARŁ UMOWĘ Z FIRMĄ NOKIA SIEMENS NETWORKS 18

UROCZYSTOŚCI POŚWIĘCONE PROFESOROWI JANOWI KOSIKOWI 19

SALA IM. DR. HAB. ARTURA KOZAKA 20

GREMIA 21

- ♦ Z obrad Senatu UWr
- ♦ Obradowali rektorzy

NOWE KSIĄŻKI 23

ODESZLI NA ZAWSZE 24

ODKRYCIA NAUKOWE 27

Prezentacje. Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego

I str. okładki:

- Słuchacze Szkoły na wycieczce w górach

II str. okładki:

- Studenci RKP przygotowują pisanki na Wielkanoc
- Międzynarodowi studenci uczący się języka polskiego – dane liczbowe

III str. okładki:

- Studenci Roczego Kursu Przygotowawczego (RKP) na wycieczce w Wieliczce
- Otwarcie kursu letniego w Oratorium Marianum – 2010
- Książki do nauki języka polskiego autorstwa lektorów Szkoły

IV str. okładki:

- Studenci RKP na pikniku nad Odrą
- Podczas zajęć
- Zajęcia z Głuchymi
- Jasełka w wykonaniu studentów międzynarodowych
- Wieczór wielu kultur – prezentacja regionalnych kuchni świata (fot. archiwum SJPiK)

Prof. Wojciech Wrzesiński doktorem h.c. kieleckiego uniwersytetu

Senat Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego na wniosek Rady Wydziału Humanistycznego uchwałą z 29 kwietnia 2010 r. nadał 24 czerwca tytuł doktora honoris causa prof. Wojciechowi Wrzesińskiemu jako jednemu z najwybitniejszych uczonych polskich w dziedzinie historii najnowszej i człowiekowi szczególnie zasłużonemu dla polskiej nauki.

W laudacji wygłoszonej przed zgromadzoną w auli Uniwersytetu społecznością akademicką prof. Adam Massalski przypomniał, że Wojciech Wrzesiński, urodzony na Kujawach, odbył studia historyczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu pod kierunkiem profesorów Karola Górskiego i Witolda Łukaszevicza. „Cechą wyróżniającą osobę Profesora Wrzesińskiego spośród wybitnych uczonych jest to, że oprócz pasji badawczej i dzięki talentowi oraz niezwyklej intuicji wyprzedzał swych rówieśników w karierze naukowej i organizacyjnej na polu nauki. Miał lat 21, gdy w 1955 r. ukończył studia uniwersyteckie z wyróżnieniem. Doktorat uzyskał w wieku lat 30, habilitację w wieku 40 lat, wreszcie profesurę, mając zaledwie 43 lata”.

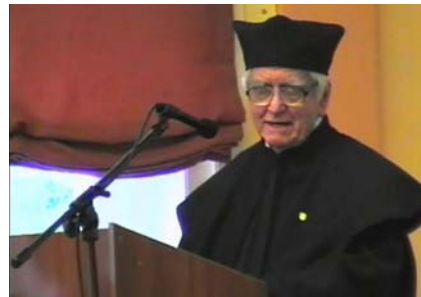
Kiedy młody historyk z dyplomem magistra oraz nakazem pracy przybył do Olsztyna i został pracownikiem Archiwum Wojeńdzkiego, był to okres ożywienia regionalizmu, powstawały stowarzyszenia i redagowano czasopisma o randze pozaregionalnej. Wojciech Wrzesiński aktywnie uczestniczył w budowaniu olsztyńskiego środowiska humanistycznego i organizował ogólnopolskie konferencje jako uznany znawca XIX-i XX-wiecznych dziejów Warmii i Mazur, a także znawca stosunków polsko-niemieckich.

Wyróżnienia, jakie prof. Wrzesiński otrzymał, są liczne. Czterokrotnie odznaczony został tytułem doktora honoris causa na uniwersytetach w Opolu i Szczecinie, w Akademii Pedagogicznej w Krakowie i na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Z Uniwersytetem Wrocławskim prof. Wojciech Wrzesiński jest związany od 1965 r., pełnił funkcje prorektora i rektora w latach 90.

Dziękując za nadaną mu najwyższą godność kieleckiej uczelni, prof. Wrzesiński powiedział, że traktuje ją jako wyraz uznania dla całego środowiska historycznego i jego funkcji w kształtowaniu uczelni oraz

w dziele wprowadzania młodszych kolegów w arkany zawodu historyka. Wyznał, że każda taka uroczystość skłania do refleksji nad własnym życiem i do pytań: „Czy udało mi się wprowadzić do historiografii nowe ustalenia, tezy, oceny?; czy tylko powieślałem tezy sformułowane przez innych? Pierwsze publikacje miałem w 1958 r. i szedłem po drodze często nie udeptanej wcześniej w poszukiwaniu źródeł dotyczących różnych relacji z naszymi sąsiadami. Doszedłem w swoich badaniach do wniosku, że tylko wielka determinacja Polaków doprowadziła do odbudowy Polski niepodległej. Nie otrzymaliśmy jej w darze od wielkich tego świata. Gdyby nie upór, walka i trud, to tej niepodległości byśmy nie mieli. Ale kiedy w 1918 r. otrzymaliśmy wolność, to wszystkie granice były w ogniu. Zasadnicze kłopoty wiązały się z dwoma sąsiadami: z Rosją przeżywającą okres rewolucji i z drugiej strony z państwem niemieckim, gdzie miano do nas szczególne pretensje o włączenie do Polski obszarów, które zostały wywalczone z bronią w rękę lub w zmaganiach dyplomatycznych. Już trzy miesiące po podpisaniu przez Niemcy traktatu pokojowego rozpoczęły się pierwsze debaty czołowych polityków, zmierzające do przygotowania nowego konfliktu wojennego. W 1937 r. jeden z najznakomitszych dziennikarzy polskich napisał: o ile zagrażające nam niebezpieczeństwo od zachodu jest natury wyłącznie wojskowej, o tyle wschodnie grozi wyniszczeniem wszystkiego, co Polska ma najdroższego: ojczyzny, religii, honoru, godności osobistej i swobód obywatelskich. I kiedy w 1939 r. zanościło się wyraźnie na konflikt wojenny między Polską

a Niemcami, do którego przyłączyła się w sposób dość nieoczekiwany Rosja Sowiecka, to wokół siebie nie mieliśmy żadnych sojuszników. Sojuszników mieliśmy daleko, blisko – zdecydowanie wrogów. Przychodzi rok 1945. W Europie Środkowo-Wschodniej i przy urządzaniu nowego świata istnieje zdecydowana przewaga Rosji Sowieckiej i Polska znajduje się w strefie wpływów radzieckich. Za nasze granice na zachodzie zapłaciliśmy podwójną cenę w postaci utraty Wilna i Lwowa, Zagłębia Borysławskiego i co było jeszcze gorsze – utraty samodzielnosci. Dopiero po zmianach lat 80., kiedy Polska odzyskała niepodległość, mogliśmy mówić o innej polityce i innym stanowisku najbliższych sąsiadów zgodnie z wszystkimi interesami tych państw. Jeszcze jest daleko dzisiaj do pełnego zrozumienia i musimy o tym pamiętać”. Podczas uroczystości na Uniwersytecie była obecna prof. Teresa Kulak jako recenzentka dorobku i zasług naukowych Profesora oraz delegacja Uniwersytetu Wrocławskiego na czele z prorektorem prof. Adamem Jezierskim.

Barbara Folta

Profesor Wojciech Wrzesiński odbiera gratulacje od prof. Reginy Renz, rektora UHP

fot. archiwum UHP

Rektor Marek Bojarski honorowym profesorem uczelni w Tomsku

Tomski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny nadał prof. Markowi Bojarskiemu tytuł „početnego profesora”, który jest rosyjskim odpowiednikiem godności doktora honoris causa.

Rada Naukowa tomskiej uczelni podjęła decyzję o nadaniu rektorowi Markowi Bojarskiemu tytułu honorowego profesora 8 czerwca. Jest on 15 osobą, którą licząca ponad 100 lat tomska uczelnia wyróżniła w ten sposób. Uroczystość odbyła się 28 czerwca podczas oficjalnej wizyty delegacji Uniwersytetu Wrocławskiego na Tomskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym. Przypomnijmy, że w 2005 r. tytuł honorowego profesora nadał prof. Bojarskiemu Uniwersytet św. Marcina de Porres w Limie. Podczas wizyty w Tomsku nasz rektor został także odznaczony złotym medalem za „Zasługi dla Rozwoju Edukacji”.

Tomski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny utworzono w 1902 r. jako pierwszą w azjatyckiej części Rosji uczelnię o profilu pedagogicznym. Ma on obecnie 10 wydziałów. Na Wydziale Filologicznym od czterech lat działa Centrum Języka i Kultury Polskiej. Umowę o współpracy z naszym uniwersytetem podpisał w 1999 r. Prowadzimy razem projekty badawcze, organizujemy konferencje naukowe, ukazują się wspólne publikacje.

(ulbr, mpl)

Rektor Walery Władymirowicz Obuchow (z lewej) wręcza dyplomy i medal prof. Markowi Bojarskiemu

Prof. dr hab. Marek Bojarski jest profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Wrocławskiego. Studia prawnicze ukończył w 1969 r. na Uniwersytecie Wrocławskim na Wydziale Prawa i Administracji, tu został doktorem nauk prawnych w 1976 r. i habilitował się w zakresie prawa karnego materialnego w 1985 r. Tytuł profesora nauk prawnych otrzymał w 1992 r. Dwukrotnie był prorektorem Uniwersytetu Wrocławskiego (1993–1995 i 1999–2002). Prodziekan Wydziału Prawa i Administracji w latach 1990–1993. Funkcję dziekana sprawował w latach 2002–2008. W 2008 r. został rektorem Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kieruje Katedrą Prawa o Wykroczeniach i Karnego Skarbowego i z tego zakresu prowadzi badania naukowe. Jest autorem ponad 170 prac naukowych. Był profesorem wizytującym w Bostonie, Des Moines, Detroit, Waszyngtonie, Leuven. Przebywał także na uniwersytecie w Warwick (Conventry) w Wielkiej Brytanii.

Pełnił m.in. funkcję przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, był członkiem Komisji ds. Nagród przy Premierze RP i Komisji Kodyfikacyjnej przy Ministrze Sprawiedliwości; w czerwcu został powołany do Rady Legislacyjnej przy Premierze RP. Był członkiem zespołów wydawniczych na wydziale i w Wydawnictwie UW. Od 1977 r. członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Karnego. W roku akademickim 2009/2010 był przewodniczącym Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry.

(kad)

foto: Ryszard Cach

Sprostowanie

W P.U. nr 6-8/2010 na str. 16 podpis pod zdjęciem do artykułu „Pod tańczącymi Nereidami” powinien brzmieć: Mgr. Józefowi Drozdowi, dyrektorowi Archiwum Państwowego we Wrocławiu, towarzyszy na wystawie mgr Ewa Kłapcińska. Przepraszamy czytelników za pomyłkę. (red.)

Profesor Bojarski w Radzie Legislacyjnej przy Premierze RP

Premier Donald Tusk wręczył 29 czerwca akty powołania członkom Rady Legislacyjnej XI kadencji. Nowo powołana Rada będzie pomagać w nowoczesnym zarządzaniu państwem. Jej członkiem został rektor naszej uczelni prof. Marek Bojarski.

W skład Rady Legislacyjnej, która rozpoczęła dwuletnią kadencję, wchodzi 12 członków powołanych przez Prezesa Rady Ministrów. Są to teoretycy i praktycy reprezentujący różne dziedziny prawa. Przewodniczącym Rady jest dr hab. Marek Zubik (prof. UW). Członkami Rady są: prof. Anna Wyrozumska (UŁ); prof. Marek Bojarski (UWr); prof. Mirosław

Stec (UJ); dr hab. Elżbieta Kornberger-Sokołowska (prof. UW); dr hab. Małgorzata Korzycka-Iwanow (prof. UW); dr hab. Maria Rogacka-Rzeźnicka (prof. UW); dr hab. Dariusz Kijowski (prof. UwB); dr hab. Jakub Stelina (prof. UG); dr hab. Karol Weitz (prof. UW); dr hab. Maciej Kaliński (UW). Sekretarzem Rady został dr Adam Krzywoń (Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich).

Szef rządu podkreślił, że w skład nowej Rady Legislacyjnej wchodzi osoby o poważnym dorobku naukowym, mające także doświadczenie przydatne w ocenie propozycji legislacyjnych. Premier zwrócił uwagę, że obecna Rada Legislacyjna jest najmłodsza w historii. Po odebraniu

nominacji członkowie Rady Legislacyjnej zebrali się na pierwszym posiedzeniu. Rada Legislacyjna jest organem opiniotwórczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów istniejącym od 1972 r. Ma za zadanie opiniowanie założeń i projektów ważniejszych ustaw kierowanych pod obrady Sejmu jako inicjatywy ustawodawcze rządu. Opracowania naukowe poświęcone problematyce legislacji oraz aktualne informacje o pracach Rady Legislacyjnej są zamieszczane w kwartalniku „Przegląd Legislacyjny”. Członkowie Rady są w jego Kolegium Redakcyjnym, a redaktorem naczelnym jest prof. Marek Zubik.

(kad, ral)

Grant FNP na projekt profesora Nawotki dla doktorantów

Historyk Krzysztof Nawotka otrzymał ponad 5 mln zł na realizację programu dla młodych badaczy z całego świata. Wyłonieni w konkursie doktoranci pod opieką uczonych z Polski i Wielkiej Brytanii będą prowadzić badania cywilizacji starożytnych wschodniej części basenu Morza Śródziemnego.

Prof. Krzysztof Nawotka jest jednym z ośmiu laureatów czwartej edycji organizowanego przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej konkursu: Międzynarodowe Projekty Doktoranckie.

Uniwersytet Wrocławski i FNP podpisał umowę w sierpniu, a w październiku zostanie ogłoszony międzynarodowy konkurs dla doktorantów chcących wziąć udział w projekcie profesora Nawotki. Kandydaci muszą wykazać się poważnymi zainteresowaniami naukowymi, znajomością języków nowożytnych i starożytnych oraz gotowością do pracy w zespołach międzynarodowych. Poprowadzą badania cywilizacji istniejących od IV wieku p.n.e. do późnej starożytności na obszarze, gdzie dominowała kultura grecka, ale duże były również wpływy Persów i Rzymian.

Każda z piętnastu zakwalifikowanych osób pracować będzie przez dwa lata we Wrocławiu i w Liverpoolu pod opieką dwóch promotorów – uczonego z Polski i uczonego z Wielkiej Brytanii. Otrzymywać będzie

miesięcznie 3 tysiące złotych podczas pobytu w Polsce i 4,5 tysiąca – za granicą.

– Innowacyjność mojego projektu zasadza się na multidyscyplinarnym podejściu do badań nad starożytnością klasyczną. W Polsce są one tradycyjnie przypisane wąskim dyscyplinom: historii starożytnej, filologii klasycznej, archeologii śródziemnomorskiej. Mój projekt przekracza bariery dyscyplin i ma skłonić doktorantów do nowego spojrzenia na bardzo tradycyjną dyscyplinę badawczą – mówi prof. Nawotka.

Profesor Krzysztof Nawotka (ur.1960) jest jednym z najlepszych polskich historyków starożytności. Jego zainteresowania badawcze to: epigrafika grecka, ustrój i społeczeństwo świata greckiego epoki hellenistycznej i rzymskiej, dzieje wybrzeża Morza Czarnego w starożytności. W latach 2005–2008 był prorektorem Uniwersytetu Wrocławskiego ds. badań naukowych.

Jest wrocławianinem. Historię ukończył na naszym uniwersytecie w 1983 r. W 1986 r. jako laureat konkursu stypendialnego Fundacji Sorosa wyjechał na staż do Oksfordu. W latach 1987–1991 kontynuował studia doktoranckie w Ohio State University, gdzie obronił pracę doktorską „The Western Pontiac Cities: History and Political Organization”. W latach 1991–1993 pracował w Ohio State University jako wykładowca. W 1993 r. wrócił na Uniwersytet Wrocławski. W 1999 r. habilitował się

na podstawie rozprawy poświęconej radzie miejskiej i zgromadzeniu ludowemu w Milecie i jego pontyjskich koloniach. W 2004 r. ukazała się jego książka „Aleksander Wielki”, pierwsza polska biografia naukowa największego wodza starożytności, sportretowanego na tle geograficznym i kulturowym Macedonii, Grecji, imperium perskiego i Indii. Tytuł profesorski uzyskał w 2005 r.

Celem programu Międzynarodowe Projekty Doktoranckie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej jest podniesienie poziomu prac badawczych prowadzonych przez młodych naukowców w okresie przygotowywania przez nich rozpraw doktorskich oraz zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej polskich uczonych. Jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Małgorzata Porada

Prof. Zbigniew Wiktor uhonorowany przez obrońców pokoju

Wauli Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie w gronie wyróżnionych 5 maja znalazł się jeden Polak, uniwersytecki politolog prof. Zbigniew Wiktor. Odebrał dyplom z okazji 65. rocznicy wyzwolenia narodu niemieckiego spod faszyzmu i na pamiątkę historycznego zwycięstwa w wielkiej wojnie za ojczyznę.

Profesora Wiktora wyróżniło działające w Berlinie i od lat zasłużone dla niemieckich sił postępowych Towarzystwo Obrony Praw i Godności Człowieka i Obywatela (GBM), któremu przewodniczy prof. Wolfgang Richter. Skupia ono nie tylko prominentnych uczonych niemieckich z Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie, lecz także z innych środowisk naukowych Niemiec. Towarzystwo ściśle współpracuje z Sekcją Niemiecką Europejskiego Forum Pokoju (epf), które jest częścią Światowego Ruchu Obrońców Pokoju.

Ze strony polskiej w działalności naukowej i społecznej tych organizacji bierze aktywny udział m.in. prof. Zbigniew Wiktor z Instytutu Politologii naszej uczelni. W laudacji przygotowanej przez przyjaciół Niemieckiej Sekcji Europejskiego Forum Pokoju na uroczystość wręczenia dyplomu prof. Zbigniewowi Wiktorowi czytamy: „Niemiecka Sekcja Europejskiego Forum Pokoju – Towarzystwo Obrony Praw i God-

ności Człowieka i Obywatela – wręcza Dyplom z okazji 65. rocznicy zwycięstwa nad faszystowskimi Niemcami i wyzwolenia naszego narodu i całej Europy spod faszystowskiego jarzma. Wraz z Dyplomem wyrażamy nasze poważanie dla wszystkich tych ludzi, którzy przyczynili się do tego historycznego zwycięstwa i uratowali ludzkość od faszystowskiego barbarzyństwa. Jednocześnie chcielibyśmy wraz z tym wyrazić naszą bojową solidarność polityczną w walce, żeby ten dzień i nauka o nim nie były poddane żadnym fałszowaniom i jednocześnie umożliwiły przyszłym pokoleniom poznanie prawdy historycznej. W dzisiejszych czasach, w czasach ciągle wzrastających politycznych i społecznych konfliktów w naszych krajach i różnych regionach świata, w których siły imperialistyczne prowadzą pod hasłem obrony praw człowieka i demokracji wojny i przygotowują nowe, niezbędne jest, żeby zespoliły się wszystkie siły w walce o pokój i sprawiedliwość społeczną oraz w rozstrzygającym zwalczaniu neofaszyzmu we wszystkich jego formach przejawiania się. Przez to osiągamy nowe sukcesy w tej walce, rozszerzamy prawdę o naszej wspólnej historii i neglizujemy

owe siły polityczne, które uprawiają neo-liberalną politykę, przez to wypełniamy najlepiej obowiązek historyczny, który dla wszystkich ludzi jest zobowiązaniem w tym godnym pamięci Dniu”.

(wiz, kad)

Profesor Zybura w Saskiej Akademii Sztuki

Profesor Marek Zybura z Centrum Willy'ego Brandta UW r jest trzecim Polakiem w Saskiej Akademii Sztuki. Wcześniej drezdeńska akademie do swego grona przyjęła jako członków korespondentów rzeźbiarkę Magdalenę Abakanowicz i poetę Ryszarda Krynickiego.

Powstała w 1994 r. Saska Akademii Sztuki zrzesza wybitnych twórców i teoretyków sztuki. Jej zadaniem jest propagowanie sztuki saksońskiego obszaru kulturowego. W swojej strukturze ma pięć sekcji: architektury, sztuk plastycznych, teatru i filmu, muzyki oraz literatury i pielęgnacji języka. Do tej ostatniej na początku lipca został przyjęty na walnym zgromadzeniu prof Marek Zybura.

Marek Zybura jest historykiem literatury i kultury, edytorem i tłumaczem. Od 2004 r. kieruje Katedrą Filologii Germańskiej w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta na Uniwersytecie Wrocławskim. Prowadzi badania z historii literatury niemieckiej (laureat nagrody Oskar-Seidlin-Preis za badania nad romantyzmem niemieckim), literacko-kulturowych związków polsko-niemieckich, dziejów Niemców i niemieckiego dziedzictwa kulturowego w Polsce oraz polskiej literatury XX wieku.

Germanistykę i historię sztuki studiował na Uniwersytecie Wrocławskim i Uniwersytecie Wiedeńskim. Na naszym uniwersytecie obronił w 1989 r. rozprawę doktorską o przekładowej i krytycznoliterackiej

twórczości niemieckiego poety romantycznego Ludwiga Tiecka. Habilitację uzyskał w 1998 r. na podstawie pracy o życiu i twórczości śląskiego pisarza Augusta Scholtisa. Profesorem tytularnym został w 2002 r.

(AKAP, MPL)

Ministerialne stypendia dla wybitnych młodych uczonych

Dziesięcioro uczonych z naszego uniwersytetu zostało laureatami tegorocznego konkursu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na stypendia dla młodych, wybitnych badaczy. W kategorii nauk ścisłych stypendia otrzymali: dr Marcin Bieńkowski, dr hab. Dariusz Buraczewski, dr Krzysztof Graczyk, dr Krzysztof Krupiński i dr Piotr Wnuk-Lipiński; w kategorii nauk przyrodniczych – dr Małgorzata Zakrzewska i dr Marcin Kadej; w kategorii nauk humanistycznych i społecznych – dr Agnieszka Jagodzińska, dr Wojciech Małecki oraz dr Lech Marek.

O stypendia ministra ubiegało się w tym roku prawie 300 naukowców, którzy nie ukończyli 35 lat i mogą pochwalić się poważnymi osiągnięciami badawczymi. Ostatecznie dzięki zwiększeniu wydatków na ten cel stypendia otrzymało 85 młodych uczonych. Będą dostawać po 3,8 tys. zł co miesiąc na ogół przez trzy lata. Z Uniwersytetem Warszawskim związanych jest najwięcej, bo jedenaścioro stypendystów. Nasza uczelnia i Uniwersytet Jagielloński mogą pochwalić się 10 laureatami.

– Przyznawane na dłuższy okres stypendia pozwalają utalentowanym młodym uczonym skoncentrować się na prowadzonych badaniach, co w perspektywie najwyższej kilku lat zaowocuje wdrożeniami, patentami i projektami naukowymi – uważa minister Kudrycka.

Oto stypendyści z Uniwersytetu Wrocławskiego:

Dr Marcin Bieńkowski informatykę studiował na naszym uniwersytecie i w Paderborn. W pracy magisterskiej napisanej pod kierunkiem prof. Krzysztofa Lorysia badał symetryczność funkcji boolowskich. Po magisterium wyjechał do Paderborn, gdzie w 2005 r. na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Matematyki obronił z wyróżnieniem rozprawę doktorską „Page Migration in Dynamic Networks”. Wrócił do Wrocławia.

Jest adiunktem w Instytucie Informatyki UWr. Zasiada w senacie uczelni. Zajmuje się algorytmami online, algorytmami aproksymacyjnymi, teoretycznymi podstawami sieci i zarządzaniem danymi w sieciach. W 2006 r. otrzymał Nagrodę im. Witolda Lipskiego, którą przyznaje młodym informatykom Fundacja Rozwoju Informatyki i polski oddział Association for Computing Machinery.

Dr hab. Dariusz Buraczewski badania naukowe rozpoczął jako student trzeciego roku pod kierunkiem prof. Ewy Damek i prof. Andrzeja Hulanickiego. Pracę doktorską obronił w 2002 r., a w tym roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy dotyczącej asymptotyki w nieskończoności rozwiązań stacjonarnych dla macierzowych rekursji stochastycznych. Pracuje w Zakładzie Analizy Funkcjonalnej Instytutu Matematycznego. Został powołany na pięcioletnią kadencję do wrocławskiej Akademii Młodych Uczonych i Artystów.

Obecnie jego badania koncentrują się na zagadnieniach z pogranicza analizy harmonicznej i rachunku prawdopodobieństwa. Był wielokrotnie nagradzany za osiągnięcia naukowe (przez Instytut Matematyczny PAN, FNP, ministerstwo).

Dr Krzysztof Graczyk studia magisterskie z fizyki teoretycznej ukończył w 2000 r. Jego praca magisterska (napisana pod kierunkiem prof. Z. Jaskólskiego) dotyczyła zagadnień konforemnej teorii pola. Następnie rozpoczął współpracę z prof. Janem Sobczykem i w 2005 r. obronił rozprawę doktorską „Oddziaływanie neutrin z jądrami i nukleonami”. Jest laureatem stypendium im. Maxa Born (2004 r.). Pracuje w Zakładzie Teorii Cząstek Elementarnych w Instytucie Fizyki Teoretycznej. Zrozumienie elektrosłabej natury nukleonów i materii jądrowej stanowi główny nurt jego pracy badawczej. W szczególności zajmuje się teoretycznym opisem rozpraszania leptonów na jądach i nukleonach. Interesuje go również

zastosowanie sieci neuronowych w fizyce cząstek elementarnych. Jest aktywnym członkiem Wrocławskiej Grupy Neutrinowej.

Dr Krzysztof Krupiński magisterium uzyskał w Instytucie Matematyki w 2000 r. W pracy magisterskiej zajmował się własnościami ciał minimalnych. Rozprawę doktorską „Struktury proskończone o różnych teoriach modelowych własnościach” obronił z wyróżnieniem w 2004 r. Rok później otrzymał krajowe stypendium dla najzdolniejszych młodych

naukowców przyznane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej. W kręgu jego zainteresowań znajduje się czysta teoria modeli, jej związki z typologią i algebrą, szczególnie z teorią ciał. Pracuje w Zakładzie Algebry i Teorii Liczb w Instytucie Matematycznym.

Dr Piotr Wnuk-Lipiński ukończył na Uniwersytecie Wrocławskim studia magisterskie z matematyki i z informatyki, broniąc obie prace magisterskie w 2001 r. Badania naukowe prowadził równolegle na Uniwersytecie Wrocławskim i Université Louis Pasteur w Strasburgu, uzyskując w 2004 r. stopień doktora nauk matematycznych w zakresie informatyki na UWr (z wyróżnieniem) i stopień doktora informatyki na ULP. Był słuchaczem European Doctoral College w Strasburgu, który ukończył w 2004 r. Na prowadzenie badań naukowych dwukrotnie otrzymał stypendium rządu francuskiego. W 2006 r. uzyskał we Francji Qualification de Maître de Conférences umożliwiającą dalszą karierę naukową w tym

kraju, ale zdecydował się na powrót do Wrocławia. Jest adiunktem w Instytucie Informatyki UWr. Jego zainteresowania naukowe skupiają się na eksploracji danych, inteligencji obliczeniowej i systemach uczących się,

w szczególności na algorytmach ewolucyjnych, sieciach neuronowych i systemach wieloagentowych oraz ich zastosowaniach.

Dr Małgorzata Zakrzewska jest absolwentką biotechnologii Politechniki Wrocławskiej. Studiowała też na Uniwersytecie w Galway (Irlandia). W Zakładzie Medycyny Sądowej wrocławskiej AM prowadziła badania nad molekularnymi metodami diagnozowania zespołu Downa, których wyniki stanowiły podstawę jej pracy magisterskiej. Od 2001 r. jako doktorantka w Instytucie Biochemii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Wrocławskiego pod kierunkiem prof. Jacka Otlewskiego zajęła się nową tematyką z pogranicza biologii molekularnej i biofizyki. Doktorat obroniła w 2005 r. Prowadzi badania nad białkiem FGF-1, które mogłoby

znaleźć zastosowanie do wytwarzania naczyń krwionośnych czy leczenia trudno gojących się ran, ale bardzo łatwo ulega degradacji. Wprowadzając zmiany w genie, który je koduje, Zakrzewskiej udało się m.in. poprawić jego stabilność i zwiększyć aktywność. Za wyniki swoich badań w 2005 r. otrzymała nagrodę „L'Oréal dla Kobiet i Nauki”, a w 2006 r. stypendium „Start” Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.

Dr Marcin Kadej magistrem biologii został w 2002 r., kończąc studia na Uniwersytecie Wrocławskim. Trzy lata później, w 2005 r. skończył inżynierskie studia zarządzania i marketingu na ówczesnej Akademii Rolniczej, gdzie w tym samym roku rozpoczął studia podyplomowe zarządzania jakością

w przemyśle żywnościowym. W tym czasie kontynuował badania na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie w Instytucie Zoologicznym w 2007 r. obronił pracę doktorską „Rewizja i klasyfikacja rodzaju *Anthrenus*

O.F. Muller, 1764 (Koleoptera: Dermestidae)”. Już jako student był laureatem prestiżowych nagród m.in. *Primus Inter Pares* – najlepszy student UWr i społeczności studenckiej Wrocławia w 2002 r. Jest członkiem Globalnej Inicjatywy Taksonomicznej i Polskiego Towarzystwa Biokontroli Komarów.

Dr Agnieszka Jagodzińska studia polonistyczne ze specjalnością pedagogiczną ukończyła na UWr w 2001 r. W 2006 r., po ukończeniu studiów doktoranckich bibliologii, językoznawstwa i literaturoznawstwa na Wydziale Filologicznym, uzyskała tytuł doktora. Studiowała także na Hebrew University of Jerusalem i University College of London. Od 2007 r. jest adiunktem w Zakładzie Studiów Żydowskich na Uniwersytecie Wrocławskim. Jest także lektorem języka

angielskiego, hebrajskiego oraz języka polskiego jako obcego. Wyróżniona wieloma nagrodami i stypendiami, m.in. prestiżowym Chevening Scholarship ufundowanym przez rząd Wielkiej Brytanii. Stypendystka Fundacji z Brzezia Lanckorońskich. Jej zainteresowania naukowe obejmują historię kultury i religii Żydów polskich w XIX wieku, historię „diaspor mniej znanych” (społeczności żydowskich Azji i Afryki), a także współczesną literaturę i kinematografię izraelską.

Dr Wojciech Małecki studia polonistyczne ukończył w 2002 r., pisząc pod kierunkiem prof. Ludwika Ślęka pracę o metaforze ogrodowej w tekstach barokowych. Obroniona w 2006 r. rozprawa doktorska była krytyczną analizą neopragmatyzmu amerykańskiego

filozofa Richarda Shustermana (promotor prof. Wojciech Głowala). Jest redaktorem i tłumaczem zbioru esejów Shustermana „O sztuce i życiu. Od poetyki hip-hopu do filozofii somatycznej” (Wrocław, 2007),

a w tym roku w wydawnictwie Peter Lang ukazała się jego monografia „*Embodying Pragmatism: Richard Shusterman's Philosophy and Literary Theory*”. Pracuje w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Filologii Polskiej UWr. Zajmuje się neopragmatyzmem, metodologią badań literackich, estetyką, wielokulturowością. W 2008 r. był na stażu w Uniwersytecie Edynburskim. W 2009 r. otrzymał grant badawczy Instytutu Studiów Północnoamerykańskich im. J.F. Kennedy'ego (Wolny Uniwersytet Berliński), a ostatnio jako stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej pracował przez trzy miesiące na Florida Atlantic University.

Dr Lech Marek do 2002 r. studiował archeologię na UWr. Jego praca magisterska „*Wczesnośredniowieczne miecze z Europy*

środkowej i wschodniej. Dylematy archeologa i bronioznawcy” została oceniona jako celująca i wydana. Badania naukowe na temat uzbrojenia średniowiecznej piechoty, ze szczególnym uwzględnieniem broni drzewkowej, kontynuował pod kierunkiem prof. Krzysztofa Wachowskiego. W latach 2003–2004 pracował w Muzeum Miejskim Wrocławia i jako asystent zajmował się opracowywaniem zbiorów broni białej. Jest laureatem Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w ramach konkursu subsydium dla uczonych. W 2006 r. obronił z wyróżnieniem doktorat w zakresie archeologii na podstawie pracy „*Broń biała piechoty na Śląsku od XIV do XVI wieku*”. Jest adiunktem w Zakładzie Archeologii Średniowiecza. (MPL, KKJ)

Uhonorowani i nominowani na otwartym Senacie

Na ostatnim w roku akademickim 2009/2010 uroczystym spotkaniu Senatu, 23 czerwca w Oratorium Marianum, pracownicy naukowcy odebrali nominacje profesorskie i na stanowisko docenta, a wyróżnieni otrzymali listy gratulacyjne.

Nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego otrzymali

- ♦ prof. Sławomir Bobowski z Instytutu Filologii Polskiej
- ♦ prof. Artur Błażejowski z Instytutu Archeologii
- ♦ prof. Marta Borowiec z Instytutu Zoologicznego
- ♦ prof. Krystyna Choma-Moryl z Instytutu Nauk Geologicznych
- ♦ prof. Mirosław Czarniecki z Wydziału Chemii
- ♦ prof. Józef Koredczuk z Instytutu Historii Państwa i Prawa
- ♦ prof. Radosław Kuliniak z Instytutu Filozofii
- ♦ prof. Jerzy Lisowski z Wydziału Chemii
- ♦ prof. Dariusz Skarżyński z Instytutu Zoologicznego

Na stanowisko docenta nominowany został

- ♦ dr Jacek Witkowski z Instytutu Historii Sztuki

Z okazji wydania nagrodzonej pracy gratulacje z rąk JM Marka Bojarskiego i prof. Mar-

Dr Marian Bielecki odbiera gratulacje i autorską książkę

ka Górno, prezesa Wydawnictwa UW, odebrał polonista dr Marian Bielecki, zwycięzca III konkursu na wydanie książki w „Złotej Serii Uniwersytetu Wrocławskiego”. Książka nosi tytuł „Historia – Dialog – Literatura. Interakcyjna teoria procesu historycznoliterackiego”. Rektor i laureat otrzymali pierwsze egzemplarze wydrukowanej książki.

Prorektor Teresa Łoś-Nowak wyróżniła opiekunów najlepiej działających w ostat-

nim roku akademickim kół naukowych.

Listy gratulacyjne otrzymali opiekunowie następujących studenckich kół naukowych

- ♦ dr Ewa Galewska (Koło Naukowe Blok Prawa Komputerowego)
- ♦ prof. Krzysztof Kawalec (Koło Naukowe Historyków im. Karola Maleszkińskiego)
- ♦ dr Józef Krawczyk (Koło Naukowe Ekologów)
- ♦ dr Agnieszka Łatocha (Koło Naukowe Studentów Geografii)

Nominowani na stanowisko profesora i docenta

- ♦ dr Piotr Ługiewicz (Koło Naukowe Fizyki Teoretycznej)
- ♦ prof. Gościwił Malinowski (Koło Naukowe „Oikumene”)
- ♦ prof. Jerzy Maroń (Koło Naukowe Historyków Wojskowości)
- ♦ mgr Małgorzata Mikołajczyk (Koło Naukowe Matematyków Specjalności Nauczycielskiej)
- ♦ prof. Kazimierz Orzechowski (Koło Naukowe Chemików „Jeż”)
- ♦ dr Tomasz Piekot (Koło Naukowe Językoznawców)
- ♦ prof. Tadeusz Stawarczyk (Koło Naukowe Ornitologów)
- *dr Aleksandra Szadok-Bratuń (Koło Naukowe ius Administrativum Novum)
- ♦ dr Przemysław Szczurek (Interdyscyplinarne Koło Orientalistyczne)
- ♦ prof. Dariusz Tarnawski (Koło Naukowe Entomologów)
- ♦ dr Grzegorz Tokarz (Koło Wschodnioeuropejskie Stosunków Międzynarodowych)
- ♦ dr Konrad Wandowicz (Koło Naukowe Młodych Politologów)
- ♦ dr Marcin Winiarski (Naukowe Koło Ekonomistów)
- ♦ dr Marek Wójcik (Koło Naukowe Mediewistów)
- ♦ dr Marcelina Zuber (Koło Naukowe Studentów Socjologii)

Gratulacje z rąk Jego Magnificencji odebrali pierwsi członkowie Akademii Młodych Uczonych i Artystów powołanej w kwietniu tego roku przez prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza.

W elitarniej dwunastce znalazło się czterech naukowców z naszej uczelni

- ♦ prof. Marek Szydło z Instytutu Nauk Administracyjnych
- ♦ dr hab. Piotr Śniady z Instytutu Matematycznego
- ♦ dr hab. Dariusz Buraczewski z Instytutu Matematycznego
- ♦ dr Artur Krężel z Wydziału Biotechnologii

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej wyróżnia corocznie najbardziej obiecujących młodych uczonych. Wśród tegorocznych stypendystów znalazło się siedmiu badaczy z Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy na uroczystości odebrali dyplomy z gratulacjami. Do grona laureatów należą

- ♦ dr Łukasz John z Wydziału Chemii
- ♦ dr Jakub Gismatullin z Instytutu Matematycznego
- ♦ dr Elżbieta Gocek z Wydziału Biotechnologii
- ♦ dr Jakub Kierczak z Instytutu Nauk Geologicznych
- ♦ mgr Katarzyna Kopecka-Piech, doktorantka w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej

Dr Agnieszka Latocha opiekuje się Kołem Naukowym Studentów Geografii

Prof. Marek Szydło i dr Artur Krężel (w głębi), członkowie elitarniej Akademii Młodych Uczonych i Artystów

Prof. Kazimierz Orzechowski kieruje Kołem Naukowym Chemików „Jeż”

Dr Aleksandra Szadok-Bratuń, opiekunka
Koła Naukowego ius Administrativum Novum

- ♦ mgr Anna Szlachcic, doktorantka w Zakładzie Inżynierii Białka na Wydziale Biotechnologii
- ♦ mgr Artur Jeż, doktorant w Instytucie Informatyki

List gratulacyjny odebrała także mgr Iwona Bohdanowicz, laureatka konkursu organizowanego przez Wrocławskie Stowarzyszenie Wychowawców na najciekawszą pracę magisterską z pedagogiki. Absolwentka naszej uczelni jest autorką pracy o wykorzystaniu hippiki w resocjalizacji osób uzależnionych. Nominowani i wyróżnieni zostali zaproszeni przez rektora do toastu i poczęstunku. Był też czas do odbierania gratulacji od członków Senatu.

(kad)

Dr Marcin Winiarski, opiekun
Koła Naukowego Ekonomistów

Laureatka konkursu na najciekawszą pracę magisterską
mgr Iwona Bohdanowicz

Stypendyści Fundacji na rzecz Nauki Polskiej

Prawo znów na podium

W IV Rankingu Wydziałów Prawa przygotowanym przez „Gazetę Prawną” nasz wydział ponownie znalazł się na podium. Nasi prawnicy, podobnie jak w roku ubiegłym, zajęli trzecie miejsce za wydziałami prawa Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dystans dzielący najlepsze wydziały zmniejsza się: warszawski uzyskał 87,5 punktu na 100 możliwych, krakowski – 85,5, a nasz – 84,5. Na czwartym miejscu uplasowali się prawnicy z Uniwersytetu w Białymstoku (81,5), a na piątym – z poznańskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (81). Warto zauważyć, że Uniwersytet Wrocławski przoduje, jeśli chodzi o jakość kształcenia prawników (41,5 p.) i jest na drugim miejscu za Uniwersyteciem Jagiellońskim pod względem jakości kadry (34 p.). Uczelnie warszawska i krakowska otrzymały jednak więcej punktów za wymogi stawiane studentom. Na przykład nasi studenci, choć mają pełny dostęp do Lexa i innych baz prawnych, nie muszą zdawać egzaminu z ich obsługi, a za taki egzamin wydział mógł otrzymać nawet 3 punkty.

Wśród uczelni niepublicznych najlepiej kształcą prawników Uczelnie Łazarskiego w Warszawie (67 punktów) oraz Szkoła Wyższa Prawa i Dyplomacji w Gdyni (63,5).

„Dziennik – Gazeta Prawna” sklasyfikował w tym roku wydziały prawa 15 państwowych

uniwersytetów i siedmiu uczelni niepublicznych. Przy ocenie Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego nie brano pod uwagę studentów i kadry kierunku ekonomia.

(mpl)

Profesor Karol Wolfke świętował 95-lecie urodzin

W Sali Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii obchodzone uroczystości 10 czerwca jubileusz 95-lecia urodzin Profesora Karola Wolfkego.

Profesor Karol Wolfke zaliczany jest do najwybitniejszych znawców prawa międzynarodowego w Polsce i jest szeroko znany poza granicami naszego kraju. Jego liczne prace, zwłaszcza z dziedziny prawa zwyczajowego cytowane są w światowej literaturze.

Na emeryturę Profesor odszedł w 1985 r., ale przez kolejne lata utrzymywał kontakt z Uniwersytetem, prowadząc badania naukowe i zajęcia dydaktyczne.

O drodze życiowej Profesora opowiedział prof. Krzysztof Wójtowicz.

Prof. dr hab. Karol Wolfke urodził się 4 czerwca 1915 r. w Zurychu. Do Polski przyjechał z rodzicami w roku 1922 r. Od 1935 r. do wybuchu II wojny światowej studiował prawo w Wilnie i w Warszawie. Kampanię wrześniową odbył na stanowisku dowódcy plutonu w Modlinie, gdzie dostał się do niewoli niemieckiej. Okres niewoli spędził w obozach jenieckich, głównie w Murnau. Do kraju wrócił w 1945 r., w styczniu 1946 na Uniwersytecie Warszawskim uzyskał tytuł magistra prawa, a od października 1946 r. został powołany na stanowisko starszego asystenta w Katedrze Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Wrocławskiego. Po uzyskaniu w 1949 r. stopnia doktora nauk prawnych został adiunktem w tejże Katedrze. W latach 1951–1957 pracował w Wyższej Szkole Ekonomicznej, jednocześnie ukończył studia filozoficzne. Wrócił na Wydział Prawa w 1957 r., gdzie przeszedł przez kolejne stopnie i tytuły naukowe aż do profesora zwyczajnego.

Profesor prowadził badania naukowe w doskonałych ośrodkach badawczych. Jako stypendysta Fundacji Forda przebywał na Uniwersytecie w Genewie, w Woodrow Wilson Center w Waszyngtonie oraz Instytucie Maxa Plancka w Heidelbergu. Nauczał prawa międzynarodowego jako dyrektor studiów w Haskiej Akademii Prawa Międzynarodowego oraz jako profesor wizytujący na uniwersytetach monachijskim i amsterdamskim.

Był członkiem Komitetu Tworzenia Norm Zwyczajowych Prawa Międzynarodowego oraz członkiem Stałego Trybunału Arbitrażowego w Hadze.

Zainteresowania badawcze skupił na historii, źródłach i kodyfikacji prawa międzynarodowego.

Profesor Karol Wolfke zaliczany jest do najwybitniejszych znawców prawa międzynarodowego w Polsce i jest szeroko znany poza granicami naszego kraju. Jego liczne prace, zwłaszcza z dziedziny prawa zwyczajowego cytowane są w światowej literaturze. Wśród wielu opublikowanych prac naukowych szczególne uznanie w środowisku badaczy prawa międzynarodowego zyskały takie prace Profesora jak: „Custom in Present International Law”, „Great and Small Powers in International Law”.

Ponadto wydał materiały do nauki prawa międzynarodowego i współredagował zbiory dokumentów.

(wp)

Życzenia i kwiaty dla Jubilata

Goście uroczystości wraz z JM Rektorem prof. Markiem Bojarskim

Podwójne świętowanie w Instytucie Nauk Geologicznych

Dwaj znani wrocławscy petrologowie z Zakładu Mineralogii i Petrologii Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego obchodzą w tym roku swoje wielkie jubileusze: prof. Alfred Majerowicz – 60-lecie pracy naukowej i 85. urodziny, oraz prof. Andrzej Grodzicki – 50-lecie pracy naukowej i 75. urodziny. Jest to święto całego wrocławskiego środowiska mineralogów i petrologów.

Uroczystości jubileuszowe dostojnych Profesorów Seniorów, połączone z Sesją Naukową, odbyły się 16 czerwca w nowej Bibliotece Instytutu Nauk Geologicznych. Wśród licznych gości byli przedstawiciele władz Uniwersytetu Wrocławskiego, reprezentanci akademickich ośrodków geologicznych w kraju, Polskiej Akademii Nauk, Państwowego Instytutu Geologicznego, towarzystw naukowych i muzeów przyrodniczych oraz delegacje samorządowe z Dolnego Śląska. Nie zabrakło też bliskich współpracowników Jubilatów, m.in. wrocławskich archeologów, oraz bardzo liczного grona kolegów, przyjaciół i wychowanków. Była to okazja do przypomnienia historycznych początków wrocławskiej mineralogii i petrologii w trudnych czasach powojennych, a także osób i ważnych wydarzeń w tej historii udokumentowanych na dawnych fotografiach. Podczas uroczystej Sesji złożono Jubilatom życzenia dalszych szczęśliwych lat życia w dobrym zdrowiu i dalszej żywotności intelektualnej.

Prof. dr hab. Alfred Majerowicz jest emerytowanym profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Wrocławskiego, jednym z nestorów wrocławskiej współczesnej geologii i petrologii. Urodził się 31 lipca 1925 r. w Poznaniu. Geologię ukończył w 1952 r. na Wydziale Nauk Przyrodniczych naszej uczelni; już od 1950 r. był zatrudniony na tym wydziale. W 1962 r. uzyskał stopień doktora po przedłożeniu rozprawy „Granit okolic Sobótka i jego stosunek do osłony w świetle badań petrograficznych”, w 1970 r. habilitował się na podstawie pracy „Masyw granitowy Strzegom–Sobótka – studium petrograficzne”. W 1981 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1989 – profesora zwyczajnego. Aktywność zawodowa prof. Alfreda Majerowicza była nieprzerwanie związana z Uniwersytetem Wrocławskim. Już we wczesnych latach

powojennych, pod kierunkiem prof. Kazimierza Maślankiewicza i wraz z grupą kolegów (B. Bereś, K. Dziedzic, H. Dziedzicowa, E. Głowacki, W. Grocholski), organizował

od podstaw obecny Zakład Mineralogii i Petrologii i aktywnie uczestniczył w zabezpieczeniu i zdobywaniu cennych zbiorów mineralogicznych (m.in. od ekipy radzieckiej eksploatującej uran w Kowarach), z których następnie powstało Muzeum Mineralogiczne pod opieką naukową dr Marii Witkiewiczowej. Od 1972 do 1995 r. był kierownikiem Zakładu Mineralogii i Petrologii, w latach 1971–1972 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych, następnie dyrektora (1972–1975), w latach 1981–1982 był prodziekanem Wydziału Nauk Przyrodniczych. Z inicjatywy prof. Majerowicza w roku akademickim 1973/1974 wprowadzono na studiach geologicznych specjalizację petrograficzną (dziś – petrologia i mineralogia stosowana). Specjalizację tę ukończyło blisko 250 absolwentów, wielu z nich wybrało, i często z powodzeniem realizuje, karierę naukową na uczelniach krajowych i w instytutach PAN, wielu też uzyskało doktoraty i habilitacje, kilku ukończyło staże i doktoraty na renomowanych uczelniach zagranicznych (m.in. w USA, Szwajcarii). Prof. Alfred Majerowicz był opiekunem ponad 70 prac magisterskich, promotorem 14 prac doktorskich, opiekunem 6 prac habilitacyjnych. Był też promotorem 2 doktoratów honoris causa UWr: prof. Jindricha Stelcła, rektora Uniwersytetu w Brnie, oraz prof. Kazimierza Smulikowskiego, profesora zwyczajnego

PAN i Uniwersytetu Warszawskiego. Działalność naukowa prof. Majerowicza obejmuje szeroko rozumianą petrologię skał magmowych i metamorficznych. Odkrył on i po raz pierwszy opisał wiele nowych wystąpień minerałów i skał na terenie Dolnego Śląska. Duże znaczenie mają jego prace nt. granitoidów masywu Strzegom–Sobótka, a do głównych osiągnięć naukowych Profesora należy też pierwszy opis i interpretacja skał masywu Ślęży jako zespołu ofiolitowego – fragmentu dawnego dna oceanicznego, co ma kluczowe znaczenie dla interpretacji geologii waryscydów środkowej Europy. Ważne miejsce w zainteresowaniach naukowych prof. Alfreda Majerowicza zajmuje interdyscyplinarna nauka – petroarcheologia, zajmująca się materiałami kamiennymi, ceramiką i szklami wytwarzanymi przez człowieka w różnych epokach archeologicznych. Profesor współpracował od lat 50. XX w. z wieloma archeologami polskimi i zagranicznymi (profesorowie Hołubowiczowie, B. Gediga, A. i L. Leciejewicz, W. Wojciechowski, J. Stelcl), organizował i współorganizował 5 międzynarodowych seminariów petroarcheologicznych (Polska, Czechy, Bułgaria, Węgry, Niemcy). Jest autorem kilkunastu publikacji nt. przedmiotów archeologicznych oraz dużej liczby (ponad 1700) ekspertyz artefaktów ze Śląska, Wielkopolski, Pomorza i innych regionów Polski. Profesor Majerowicz ma bardzo okazały dorobek naukowy, obejmujący około 150 artykułów naukowych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Jest też współautorem (z B. Wierchołowskim) podręcznika akademickiego „Petrologia skał magmowych” (Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa 1990) oraz autorem, redaktorem lub współredaktorem kilku przewodników i monografii. W swojej działalności naukowej zawsze blisko współpracował z wieloma ośrodkami zagranicznymi i wielokrotnie przebywał na stażach naukowych, wygłaszał wykłady i referaty naukowe, m.in. w Sztokholmie, Clermont-Ferrand, Freibergu, Brnie, Cluj i Płowdiw. Był m.in. organizatorem współpracy i wymiany naukowej z Uniwersytetem w Sztokholmie, a także jednym z inicjatorów i wieloletnim koordynatorem współpracy geologów i petrologów z Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu B. Pascal w Clermont-Ferrand. Profesor cieszy się uznaniem międzynarodowego środowiska naukowego.

Poza działalnością ściśle naukową jest autorem bardzo wielu prac niepublikowanych, dokumentacji geologicznych, ekspertyz naukowych i opracowań surowcowych (m.in. dla PAN, PIG, AGH w Krakowie, Poltegoru, Przedsiębiorstwa Geologicznego we Wrocławiu, terenowych organów administracji). Opracował m.in. 56 różnych dokumentacji geologiczno-surowcowych na terenie południowo-zachodniej Polski i ponad 3 tys. kart rejestracyjnych wystąpień surowców, m.in. w województwie białostockim (wspólnie z M. Mierzejewskim, L. Baranieckim i S. Lewowickim), a także liczne ekspertyzy petrograficzne materiałów kamiennych z zabytkowych kościołów, zamków i cmentarzy z wielu miejscowości na terenie Polski.

Wyrazem uznanej pozycji naukowej Profesora jest jego udział i pełnione funkcje w wielu organizacjach i towarzystwach naukowych, radach redakcyjnych wielu czasopism: *Acta Universitatis Wratislaviensis*, *Mineralogia* (*Mineralogia Polonica*) i *Archiwum Mineralogiczne*. Profesor był członkiem Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN, Komisji Źródłoznawczej Komitetu Pra- i Protohistorycznego PAN, Komisji Archeologicznej PAN, Komisji Nauk o Ziemi PAN, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, prezesem Oddziału Dolnośląskiego Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego i inicjatorem Sekcji Petrologii Towarzystwa, członkiem Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika, Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody we Wrocławiu, wiceprezesem Stowarzyszenia Geologów Wychowanków Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 1996 r. jest Honorowym Członkiem Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego. Prof. Alfred Majerowicz otrzymał wiele odznaczeń i nagród, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Pamiątkowy Medal Uniwersytetu im. J.E. Purkyniego w Brnie, Odznakę Tysiąclecia, nagrodę indywidualną ministra za pracę habilitacyjną i nagrodę zespołową za pracę naukową, odznaczenie „Zasłużony dla Geologii Polskiej”, 20 nagród rektorskich za prace naukowe i dydaktyczne oraz podręcznik akademicki „Petrologia skał magmowych”, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego.

Profesor Majerowicz jest uważany za inicjatora „wrocławskiej szkoły petrologii” i cieszy się niekwestionowanym autorytetem naukowym w dziedzinie petrologii skał krystalicznych i petroarcheologii. Prywatnie lubi Gałczyńskiego, Tuwima, Swinarskiego, Leca i Sztayndyngera. Ma niezwykle poczucie humoru (można przywołać choćby Jego niepublikowane limeryki), jest zawsze duszą towarzystwa, po mistrzowsku

opowiada anegdotki i kalambury. Profesor, mimo jubileuszowego wieku, codziennie pojawia się w swoim Zakładzie i wciąż przygotowuje nowe artykuły. Ostatnio ukończył prace nad drugim wydaniem przewodnika geologicznego po Śląży. Ponadto znana jest osobliwa znajomość Profesora z wrocławskimi gołębiami, które od lat, codziennie zlatują na podwórzu instytutowe przy ul. Cybulskiego, aby powitać Go, oczekując smakowitej nagrody.

Prof. dr hab. Andrzej Grodzicki należy do grona seniorów w zespole wrocławskich petrologów i mineralogów. Urodził się 24 kwietnia 1935 r. na ziemi wrocławskiej. Od lat szkolnych jest związany z Dolnym Śląskiem, a od 1952 r. z Wrocławiem, gdzie w 1959 r. ukończył studia geologiczne na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego. W lipcu 1960 r. rozpoczął pracę w Zespole Katedr Geologii i Mineralogii UWr na stanowisku asystenta. Rozprawę doktorską obronił w 1969 r., a dysertację habilitacyjną w 1988. W 1990 r. został mianowany na stanowisko docenta,

a dwa lata później został profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1998 r. w Belwederze odebrał nominację na profesora tytularnego. Profesor Grodzicki opublikował ponad 120 prac naukowych zarówno w czasopismach krajowych, jak i zagranicznych. Są wśród nich m.in. „Surowce mineralne Dolnego Śląska” (współautor rozdziałów), monografia „Metoda denudodezagregacji i jej zastosowanie w badaniach skał okruchowych” (*Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 1092), „Historia nauk geologicznych na Uniwersytecie Wrocławskim 1811–2003” (redaktor i współautor dzieła).

Zainteresowania naukowe Jubilata koncentrują się na czterech głównych obszarach badawczych. W petrologii okruchowych skał osadowych z uwzględnieniem litostratygrafii czerwonego i białego spągowca oraz miocenu, pliocenu i plejstocenu, a także w aspekcie ustalania granic między nimi jest autorem oryginalnej teorii „denudodezagregacji”, odwołującej się do prawa entropii, pozwalającej według wprowadzonego przez niego tzw. miernika czasu na określenie wieku osadów. W mineralogii złota, minerałów ciężkich i tzw. minerałów wskaźnikowych, w tym m.in. glaukonitu, cyrkonu, kasyterytu, syllimanitu oraz kamieni szlachetnych występujących w skałach okruchowych różnego wieku jest uznanym w Polsce autorytetem szczególnie w zakresie mineralogii rozsypiskowych złóż złota i innych minerałów ciężkich. Z zakresu petrografii i mineralogii osadów z różnych poziomów kulturowych w stanowiskach archeologicznych Dolnego Śląska prowadził badania nad dawnym górnictwem złota na Dolnym Śląsku (tzw. archeologia kopalnictwa) oraz interdyscyplinarne badania we współpracy z archeologami polskimi i z zagranicy nad datowaniem artefaktów i ustaleniem stratygrafii stanowisk archeologicznych, w tym m.in.

Prof. Alfred Majerowicz i prof. Andrzej Grodzicki na uroczystości jubileuszowej

najstarszych w Europie śladów *Homo erectus* i *Homo sapiens neandertalensis* (we współpracy z prof. Janem Burdukiewiczem). Zajmował się także projektowaniem i konstruowaniem urządzeń do separacji i wzbogacania minerałów. Profesor zorganizował od podstaw Pracownię Separacji i Wzbogacania Minerałów w Instytucie Nauk Geologicznych UWr, w której wykonuje się prace w zakresie separacji i preparatyki różnych frakcji mineralnych. Andrzej Grodzicki samodzielnie, bądź we współpracy ze specjalistami z Instytutu Fizyki Doświadczalnej naszej uczelni i konstruktorami z Poltegoru zaprojektował i zbudował liczne urządzenia prototypowe, z których 11 zostało opatentowanych. Wyniki uzyskane dzięki tym urządzeniom były publikowane, m.in. w czasopiśmie *Journal of Electrostatics*. Pracownia Separacji jest znana w kraju i za granicą m.in. ze swej oferty separacji minerałów do badań geochronologicznych (cyrkon i in.). Działalność dydaktyczna prof. Andrzeja Grodzickiego skupiła się na przekazywaniu studentom geologii, geografii i archeologii UWr rzetelnej wiedzy z zakresu petrologii i mineralogii skał osadowych, metod badań mineralogiczno-petrograficznych, geologii kenozoiku i petroarchitektury. Był konsultantem kilkudziesięciu prac dyplomowych, promotorem 36 prac magisterskich i kilkunastu prac licencjackich, recenzentem 10 rozpraw doktorskich, wielu monografii i artykułów naukowych. W latach 1972–1992 opiekował się studenckim Kołem Naukowym Geologów, w którego ramach m.in. nauczał studentów technik prowadzenia badań szlichowych. Za swoją działalność na rzecz studenckiego ruchu naukowego został nagrodzony Medalem Zrzeszenia Studentów Polskich. Profesor Grodzicki był kierownikiem Pracowni Separacji i Wzbogacania Minerałów

Gratulacje i życzenia od „Walonów” z Lwówka Śląskiego

Goście uroczystości jubileuszowych

w Instytucie Nauk Geologicznych (1986–2005) oraz kierował Muzeum Geologicznym im. H. Teisseyre’a Uniwersytetu Wrocławskiego (1999–2005). Przez kilka kadencji

był członkiem senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich. Jest członkiem wielu komitetów i towarzystw naukowych, m.in. Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN, Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, International Commission on the History of Geological Sciences (INHIGEO), członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gemmologicznego oraz członkiem Rady Naukowej Muzeum Karkonoskiego. Jest także aktywnym uczestnikiem interdyscyplinarnego forum dyskusji naukowej we Wrocławiu – Studium Generale. Z inicjatywy prof. Grodzickiego w Muzeum Mineralogicznym UWr w 2008 r. została wmurowana tablica upamiętniająca działalność we Wrocławiu Ernsta F. Chladniego, wybitnego fizyka uznanego za ojca meteorytyki. Od wielu lat bardzo aktywnie współpracuje z samorządami lokalnymi Złotoryi, Lwówka Śl. i Głuchołaz, będąc m.in. konsultantem ds. geoturystyki. Należał do inicjatorów organizowania

Jubilaci w otoczeniu gości, kolegów i przyjaciół

Mistrzostw Polski i Świata w Płukaniu Złota w Złotoryi oraz „Lata Agatowego” w Lwówku Śląskim. Wyrazem uznania jego zasług dla Ziemi Złotoryjskiej było przyznanie mu tytułu honorowego członka Polskiego Bractwa Kopaczy Złota oraz honorowe wyróżnienie statuetką „Kryształ Złota”.

Andrzej Grodzicki wielokrotnie był wyróżniany i nagradzany za swoją wszechstronną działalność naukowo-dydaktyczną, m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Honorową Polskiego Towarzystwa Gemmologicznego, nagrodą ministra i wielokrotnie nagrodami rektora UWr.

Jubilat znany jest wśród środowiska akademickiego jako autor licznych wierszy okolicznościowych i anegdot, a także z imponującej wiedzy historycznej o Dolnym Śląsku. Jest niezrównanym przewodnikiem po zabytkach

Historyczne spotkanie w Muzeum Mineralogicznym UWr, 1973 r. W pierwszym rzędzie, piąty od lewej prof. Kazimierz Maślankiewicz, w centrum prof. Alfred Majerowicz i (z tyłu) prof. Andrzej Grodzicki

Wrocławia, także animatorem wycieczek dydaktyczno-poznawczych „Kamień w architekturze Wrocławia”. Mottem jego zainteresowań w tej specjalności jest: „Kamień – to prastare i przepiękne tworzywo; może

nam tę prawdę przybliżyć, jeżeli będziemy starali się zrozumieć jego mowę”.

Ryszard Kryza, Czesław August

Zastosowania logiki w filozofii i podstawach matematyki

W dniach od 4 do 7 maja w Szkarskiej Porębie odbyła się XV Konferencja „Zastosowania logiki w filozofii i podstawach matematyki” organizowana przez Katedrę Logiki i Metodologii Nauk Uniwersytetu Wrocławskiego i Instytut Matematyki Uniwersytetu Opolskiego oraz Instytut Matematyki Uniwersytetu Śląskiego.

Od kilku lat zjazdy mają charakter międzynarodowy. W tym roku uczestniczyła też niemiecka delegacja z Politechniki Drezdeńskiej. Konferencja cieszy się dużym zainteresowaniem w kraju. Przybyli na nią pracownicy naukowcy, doktoranci i studenci z ośrodków naukowych Krakowa, Poznania, Katowic, Opola, Lublina, Łodzi, Chorzowa i Wrocławia.

Podczas tegorocznej konferencji wygłoszono 27 odczytów o bardzo zróżnicowanej tematyce. Referaty dotyczyły filozoficznych i matematycznych aspektów logiki intuicjonistycznej, modalnej oraz temporalnej. Nie tylko zostały poruszone zagadnienia związane z logiką logiczną, lecz także z teorią argumentacji czy teorią mnogości. Nie zabrakło również referatów dotyczących sztucznej inteligencji, teorii relacji, a nawet metacybernetyki. Dużym zainteresowaniem cieszyła się prezentacja książek o tematyce logicznej.

Uczestnicy konferencji

Jedną z sesji została poświęcona pamięci niedawno zmarłych profesorów Ewy Żarneckiej-Białej i Jerzego Perzanowskiego, wieloletnich uczestników wcześniejszych konferencji. Konferencję dofinansował Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Elżbieta Magner

Ruszyła budowa siedziby dla biotechnologów

W lipcu rozpoczęła się budowa nowej siedziby dla Wydziału Biotechnologii. Uniwersytet podpisał 29 czerwca umowę z firmą Warbud, generalnym wykonawcą robót.

Warbud S.A. jest jednym z największych przedsiębiorstw budowlanych w Polsce. Wybudował port lotniczy w Gdańsku-Rębiechowie, stawiał pylon mostu Świętokrzyskiego w Warszawie i wznosił siedzibę Naczelnego Sądu Administracyjnego. Teraz realizuje m.in. prace przy Świątyni Opatrzności Bożej i Centrum Nauki Kopernik.

Na plac budowy w kampusie uniwersyteckim przy pl. Grunwaldzkim Warbud wszedł 12 lipca. Zakończenie robót przewidziano na jesień 2012 roku. Za nadzór prac, przekazanie obiektów do użytkowania i rozliczenie inwestycji odpowiada Inżynier projektu czyli Miastoprojekt Wrocław.

Całkowity koszt przedsięwzięcia wraz z wyposażeniem budynku to 58 mln zł. Uniwersytet otrzyma 39,5 mln dofinanso-

wania z unijnego programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013.

Projekt budowlany przygotowała spółka architektoniczna z Poznania „Sadowski-Sadowska”. Siedzibę biotechnologów będzie cechowała prostota formy. Elewacje będą jasne, przede wszystkim tynkowane. Wejście główne zostanie zaakcentowane ceramicznym pasem intensywnej czerwieni. Gmach zostanie połączony dwukondygnacyjnym ramieniem z budynkiem laboratoryjnym Wydziału Chemii. W nowym obiekcie zaplanowano bowiem także pomieszczenia dla chemików, m.in. mieścić się w nim będzie Laboratorium Zaawansowanej Syntezy Wydziału Chemii. Terytorialna bliskość ułatwi uczynom z obu wydziałów prowadzenie wspólnych badań, pozwoli na racjonalne wykorzystanie drogiej aparatury i wspólne zakupy sprzętu.

Na poziomie III piętra zaprojektowano

szklarnie, a w podziemiach garaż na ok. 50 samochodów. Biotechnolodzy wreszcie będą mieli wszystko pod jednym dachem: sale wykładowe i seminaryjne, laboratoria, pracownie komputerowe, gabinety, bibliotekę i dziekanat. Łączna powierzchnia budynku to 11,5 tys. m kw. Łącznie we wszystkich pomieszczeniach będzie mogło przebywać 750 osób, w tym 570 studentów. Dziś część zakładów Wydziału Biotechnologii mieści się przy ul. Przybyszewskiego na Karłowicach, część na Tamce, a dziekanat – przy ul. Kuźnicznej.

(MPL)

Uniwersytet zawarł umowę z firmą Nokia Siemens Networks

W środę 23 czerwca na Uniwersytecie Wrocławskim została podpisana umowa o współpracy między uczelnią a firmą Nokia Siemens Networks. Już w przyszłym roku studenci fizyki będą mogli skorzystać ze staży w centrum badawczo-rozwojowym spółki.

Porozumienie jest bardzo podobne do tego, które wcześniej firma zawarła z Politechniką Wrocławską. Przewiduje m.in. staże studentów w Nokia Siemens Networks i ich udział w realizacji nowatorskich projektów, organizowanie targów pracy i wspólne występowanie stron o dofinansowanie prac badawczych z funduszy unijnych. Pracownicy NSN poprowadzą na uniwersytecie wykłady i szkolenia. Pod ich kierunkiem studenci fizyki komputerowej będą mogli przygotowywać prace licencjackie i magisterskie.

Porozumienie sygnowali Günter Zwickl, szef wrocławskiego Centrum Rozwoju Oprogramowania NSN, rektor Marek Bojarski

oraz dziekan Wydziału Fizyki i Astronomii Robert Olkiewicz.

– Umowa ma charakter ramowy. Szczegóły będą jeszcze dopracowywane. Studenci skorzystają ze staży najprawdopodobniej

już w przyszłym roku akademickim – wyjaśniał prof. Olkiewicz.

Günter Zwickl przypomniał, że we wrocławskim centrum NSN pracuje już ponad 1,4 tys. osób. Do końca roku spółka chce

Umowę podpisują Günter Zwickl i Marek Bojarski, w głębi Robert Olkiewicz i Daniel Niewieczerał

fot. Małgorzata Porada-Labuda

zatrudnić jeszcze 200 informatyków i programistów zarówno studentów, jak i osoby z doświadczeniem zawodowym w branży IT.

Szefowi centrum NSN towarzyszył Daniel Niewieczera, który w 2004 r. na Uniwersytecie Wrocławskim ukończył fizykę komputerową. Pracę w ówczesnym centrum Siemens rozpoczął jeszcze jako student. – Współpraca uniwersytetu i NSN właściwie już trwa. Siedmiu studentów fizyki pracowało w ubiegłym roku nad zaproponowanymi przez nas zagadnieniami

dotyczącymi oprogramowania wspierającego wewnętrzny system zarządzania w naszej firmie – wyjaśnił.

Günter Zwickl jest Austriakiem. Po podpisaniu umowy z zainteresowaniem zwiedził Aulę Leopoldyńską i rzecz jasna nie trzeba było mu tłumaczyć, kim był fundator pierwszej w dziejach wrocławskiej uczelni Leopold I.

Nokia Siemens Networks jest jedną z największych firm branży telekomunikacyjnej na świecie. Powstała z połączenia działów sieci telekomunikacyjnych Siemens

i Nokii. Siedzibę główną ma w Espoo w Finlandii, a działa w 150 krajach. Wrocławskie centrum badawczo-rozwojowe utworzył jeszcze w 2000 r. Siemens. Powstają tu rozwiązania i aplikacje związane z najnowszymi technologiami telekomunikacyjnymi. Prowadzone są zaawansowane badania oraz tworzone standardy telekomunikacyjne dla technologii sieci nowej generacji, m.in. Long Term Evolution (LTE) i LTE Advanced.

Małgorzata Porada-Labuda

Uroczystości poświęcone Profesorowi Janowi Kosikowi

Czytelnii Głównej w Bibliotece Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii naszej uczelni nadano 28 czerwca imię Profesora Jana Kosika. Uroczystości towarzyszyła wystawa pt. „...jedno życie, a tak wiele dokonań – Jan Kosik 1919–2008” poświęcona temu Niezwykłemu Człowiekowi, cieszącemu się niekwestionowanym szacunkiem i autorytetem, zasłużonemu nie tylko dla Wydziału Prawa, lecz także dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dokumenty i przedmioty osobiste na wystawie zostały wyeksponowane na dziesięciu tablicach i w dwóch gablotach. Obrazowały one drogę życiową Jana Kosika poczynając od służby Ojczyźnie w czasie II wojny światowej poprzez drogę naukową na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. W czasie jej trwania dał się poznać jako człowiek bardzo zaangażowany. O Jego uczciwości, praworządności, żelaznej konsekwencji w dążeniu do celu wspominały osoby, które się z Nim zetknęły.

Po maturze w 1938 r. wstąpił do Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej. Okres II wojny światowej spędził na pokładach polskich i brytyjskich okrętów wojennych (m.in. ORP „Błyskawica” i HMS „Sussex”), brał też udział w pościgu za niemieckim pancernikiem „Bismarck”. Został wyróżniony licznymi odznaczeniami wojennymi. Służbę wojskową zakończył w stopniu porucznika (później otrzymał awans na kapitana).

W 1947 r. powrócił do Polski i rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Wrocławskim, które ukończył w 1951 r. Zatrudniony został najpierw w Zakładzie Prawa Rzymskiego, a następnie w Katedrze

Prawa Cywilnego. Na stałe związał swą przyszłość z Wydziałem Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, na którym przeszedł wszystkie szczeble kariery akademickiej, w czasie której z pełnym zaangażowaniem poświęcił się nie tylko pracy naukowej i dydaktycznej, lecz także organizacyjnej. W 1989 r. przeszedł na emeryturę na stanowisku profesora zwyczajnego.

Profesor Jan Kosik był wybitnym cywilistą i wychowawcą wielu pokoleń studentów prawa wrocławskiej uczelni. Jego prace naukowe, dotyczące zagadnień odpowiedzialności deliktowej, podmiotowości prawnej, ochrony dóbr osobistych, dziedziczenia, prawa własności intelektualnej i prawa prywatnego międzynarodowego do tej pory służą swoimi rozwiązaniami prawnymi doświadczonym prawnikom. Jak sformułował to prof. Edward Gniewek: „Jego fundamentalne przemyślenia, częstokroć wizjonerskie, nie blakną z upływem czasu”.

W latach 1964–1972 Jan Kosik był bezpartyjnym dziekanem Wydziału Prawa, którym kierował w sposób niezależny. Stanowczo i konsekwentnie realizował rozbudowę swojego Wydziału w celu stworzenia dobrych warunków pracy zarówno dla nauczycieli akademickich, jak i studentów i bibliotekarzy. Jego niezwykle talenty organizacyjne ujawniły się w tym czasie. Przede wszystkim zasługą dziekana Kosika jako „budowniczego” była realizacja inwestycji nazywanej „Kosikówką” (rozbudowa budynku A wraz z dużą czytelnią, dokonana w latach sześćdziesiątych). W tym czasie powołane zostały liczne wydziałowe komisje, które przygotowywały i opiniowały dokumentację na Radę Wydziału.

Profesor Jan Kosik był jednym z inicjatorów usunięcia z nazwy Uniwersytetu

Wrocławskiego imienia patrona – Bolesława Bieruta, o co zabiegał w latach 1981–1989 i co przyniosło pozytywny skutek w postaci ustawy z 29 maja 1989 r. (Dz.U. 89. 34. 184). Zaangażował się również w powstanie Społecznego Komitetu Budowy Biblioteki Uniwersyteckiej i był jego kilkuletnim przewodniczącym, a następnie członkiem zarządu. Dużo wysiłku i trudu poświęcił w utworzenie fundacji im. Ossolińskich.

Profesor wiele energii i czasu poświęcił na zorganizowanie dobrze wyposażonej i sprawnie działającej Biblioteki Wydziału Prawa. Ogarniał jej wszystkie aspekty. Ważni dla Niego byli bibliotekarze oraz korzystający z jej zasobów czytelnicy zarówno studenci, jak i naukowcy. O takiej postawie świadczy cytat z Jego artykułu:

„Nie ma uniwersytetu bez dobrej biblioteki, tzn. takiej, która jest domem nauk i umiejętności, ma odpowiednie warunki lokalowe, przechowuje cenne księgozbiory pod opieką ich przyjaciół”. I o to zawsze się starał.

W pamięci współczesnych mu współpracowników, uczniów i studentów Profesor Jan Kosik pozostaje wzorem szlachetnego, prawego człowieka, cenionego uczonego, doświadczonego i mądrego wychowawcy młodzieży akademickiej, starannego pracownika i utalentowanego organizatora, zasłużonego dla dobra Wydziału oraz Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wydarzenie związane z nadaniem czytelnii imienia Profesora Jana Kosika zgromadziło liczne grono rodziny Profesora, obecnych i emerytowanych pracowników Wydziału oraz Uniwersytetu.

Przybyłych przywitała pani dziekan prof. Janina Elżbieta Kundera. Profesora bardzo serdecznie wspominał Jego uczeń, prof. Józef Frąckowiak. O swoim Przyjacielu Janie Kosiku ciepło opowiadał były rektor UWr prof. Henryk Ratajczak.

Księgę pamiątkową poświęconą Profesorowi Janowi Kosikowi wręczył Jego siostrzenicy Ludmile Biel – z przeznaczeniem dla siostry Profesora, p. Władysławy Jakubowskiej – prof. Piotr Machnikowski, kierownik Zakładu Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego, redaktor książki.

Tablicę przy Czytelnii Głównej odsłonił uroczystie prof. Henryk Ratajczak.

Fotografie z wystawy i uroczystości są dostępne na stronie domowej Biblioteki Wydziałowej:

<http://biblioteka.prawo.uni.wroc.pl/index.php/component/atomicongallery/?folder=Czytelnia+imienia+Profesora+Jana+Kosika>

Bożena Górna
Wioletta Zięba

Tablicę odsłonił prof. Henryk Ratajczak

Sala im. dr. hab. Artura Kozaka

Imię dr. hab. Artura Kozaka, prof. UWr nadano uroczystie 1 czerwca Sali C1 w budynku C Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii.

W sali tej mieszczą się laboratoria komputerowe. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii prof. Włodzimierz Gromski i Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, polska polityk, działaczka kulturalna, od 2004 r. poseł do Parlamentu Europejskiego.

Uroczystie odsłoniła tablicę z imieniem Profesora Artura Kozaka małżonka zmarłego Profesora.

Prof. Artur Kozak (1960–2009) był pracownikiem Katedry Teorii i Filozofii Prawa. Zmarł niespodziewanie na zawał serca 22 lutego 2009 r. „Był jedną z najbardziej znanych i twórczych postaci w historii wrocławskiej Katedry Teorii i Filozofii Prawa. Bogaty i oryginalny dorobek naukowy pozwala zaliczyć Profesora Artura Kozaka do grona najzdolniejszych polskich teoretyków i filozofów prawa Jego pokolenia.

Lidia Geringer de Oedenberg, Maria Kozak, małżonka Profesora, i dziekan Włodzimierz Gromski

Prace Profesora Artura Kozaka były wysoko cenione i otwierały ważne debaty w środowisku naukowym. Był ekspertem Państwowej Komisji Akredytacyjnej – czytamy

w nekrologu podpisanym przez Rektora i Senat UWr oraz Dziekana i Radę Wydziału. (wp, kad)

Z obrad Senatu UWr

23 czerwca 2010 r.

Obradom przewodniczył rektor prof. Marek Bojarski.

Senat mianował na stanowisko

☐ profesora zwyczajnego na czas nieokreślony od 1 lipca 2010 r.

prof. dr hab. Krystynę Ferenz w Instytucie Pedagogiki

☐ profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony od 1 lipca 2010 r.

dr hab. Marię Wierzejewską na Wydziale Chemii

Senat

☐ wszczął postępowanie o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. Georgesowi Boulonowi, fizykochemikowi z Uniwersytetu Claude'a Bernarda w Lyonie

Senat

☐ przyznał Złote Medale Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. Joëlowi Monégerowi, prawnikowi z Uniwersytetu Paris-Dauphine

dr. Christianowi Bodemu, sekretarzowi generalnemu DAAD

Senat

☐ zatwierdził zmianę w zapisach Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego polegającą na dodaniu ust. 3 w § 99 o treści

„3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2 ma zastosowanie do osób, które pełniły wymienione w nim funkcje po dniu 31 sierpnia 2000 r.”

Senat

☐ zatwierdził zasady pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne studentom i doktorantom Uniwersytetu Wrocławskiego (p. BIP – uchwały Senatu UWr)

Senat

☐ zatwierdził tryb i warunki zwalniania z opłat za świadczone usługi edukacyjne studentom i doktorantom Uniwersytetu Wrocławskiego (p. BIP – uchwały Senatu UWr)

Senat

☐ zlikwidował niestacjonarne studia I stopnia na kierunku politologia na Wydziale Nauk Społecznych w zamiejscowym ośrodku dydaktycznym w Miliczu

Senat

☐ zlikwidował zamiejscowy środek dydaktyczny w Miliczu

Senat

☐ zatwierdził sprawozdanie finansowe za 2009 r., które składa się z

- ♦ wprowadzenia do sprawozdania finansowego
- ♦ bilansu sporządzonego na dzień 31 XII 2009 r., który po stronie aktywów i pasy-

wów zamyka się sumą: 616 912 965,18 zł

♦ rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 1 I do 31 XII 2009 r., wykazującego zysk netto w wysokości: 33 456 461,76 zł

♦ zestawienia zmian w funduszu własnym za rok obrotowy od 1 I do 31 XII 2009 r., wykazującego wzrost funduszu własnego o kwotę: 38 654 839,85 zł

♦ rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 I do 31 XII 2009 r., wykazującego wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę: 13 045 700,11 zł

♦ dodatkowych informacji i objaśnień.

☐ zatwierdził przeznaczenie zysku netto za 2009 r.

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego przeznaczył zysk netto za rok 2009 w wysokości 33 456 461,76 zł na zwiększenie funduszu zasadniczego uczelni.

☐ przyjął wykonanie planu rzeczowo-finansowego za 2009 r.

☐ uchwalił plan rzeczowo-finansowy na 2010 r.

☐ określił środki na wynagrodzenia w 2010 r.

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego określił środki na wynagrodzenia w 2010 r. na poziomie 215 300,0 tys. zł.

Senat

☐ wysłuchał wyjaśnienia stanowiska związków zawodowych działających na UWr w sprawie świadczeń socjalnych.

(kad)

Obradowali rektorzy

W dniach 29–30 maja członkowie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry spotkali się na zaproszenie rektora Akademii Wychowania Fizycznego prof. Juliusza Migasiewicza na wyjazdowym posiedzeniu w Ośrodku Dydaktyczno-Sportowym w Olejnicy, a 2 lipca na Uniwersytecie Wrocławskim nadzwyczajne spotkanie zakończyło roczną kadencję rektora naszej uczelni prof. Marka Bojarskiego jako przewodniczącego tego gremium. W roku akademickim 2010/2011 spotkaniom rektorów będzie przewodniczył rektor Uniwersytetu Ekonomicznego prof. Bogusław Fiedor.

W Olejnicy o Ośrodku Dydaktyczno-Sportowym i Fundacji „Pro Homine” Rektorów przywitał i opowiedział o uczel-

ni gospodarz spotkania, o historii i funkcjonowaniu ośrodka mówił prof. Tadeusz Koszycz. Przewodniczący Kolegium Rektorów prof. Marek Bojarski złożył w imieniu rektorów gratulacje na ręce rektora AWF za zajęcie przez jego uczelnię pierwszego miejsca w rankingu szkół wyższych 2010 „Rzeczpospolitej” i „Perspektyw”.

Na posiedzeniu rektorzy dyskutowali m.in. o opłacalności prowadzenia ośrodka w Olejnicy i o możliwościach jego rozwoju. Na jego terenie w lecie organizowane są m.in. szkolenia i kursy żeglarskie. Prof. Tadeusz Więckowski poinformował o działalności Fundacji „Pro Homine” i przekazał opinię prawników wskazującą na brak możliwości przejęcia Ośrodka Seniora Wyższych Uczelni Wrocławia przez wrocławskie uczelnie.

Paryska tablica dla króla Jana Kazimierza, nagroda Kolegium Rektorów, przekazanie przewodnictwa rektorowi UE

♦ Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz na spotkaniu na Uniwersytecie Wrocławskim poinformował o ufundowaniu tablicy pamiątkowej na kościele Saint-Germain-des-Prés w Paryżu w hołdzie królowi Polski Janowi Kazimierzowi i zaprosił rektorów na jej odsłonięcie na początku przyszłego roku. Jan Kazimierz, fundator Uniwersytetu we Lwowie, po tym, jak zakończył swoją misję w Polsce, wyjechał do Paryża i został opatem tego kościoła. Po śmierci w grobowcu kościoła złożono jego serce, a ciało powróciło do Polski i umieszczono je na Wawelu. Pomysł zamieszczenia tablicy pamiątkowej na kościele Saint-Germain pojawił się już piętnaście lat temu, jednak dopiero funkcja, jaką Rafał Dutkiewicz

pełni obecnie, pozwoli na jego realizację. Uzyskano już zgodę władz Paryża oraz proboszcza parafii na umieszczenie tablicy na budynku kościoła. 20 stycznia 2011 r. mija 350. rocznica założenia Uniwersytetu Jana Kazimierza, stąd pomysł, aby uroczyste odsłonięcie tej tablicy nastąpiło 20 lub 21 stycznia 2011 r. w obecności rektorów. Przygotowanie i wmurowanie tablicy sfinansowane zostanie z budżetu miasta Wrocławia. Będzie ona opatrzona tekstem, że jest to dar środowiska akademickiego Wrocławia.

Dyrektor Biura Współpracy z Zagranicą UM Ewa Gołąb-Nowakowska wyjaśniła, że pomysł ufundowania tablicy poświęconej Janowi Kazimierzowi nawiązuje do faktu, że Uniwersytet Wrocławski jest spadkobiercą Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie po przejęciu jego potencjału intelektualnego po wojnie. Proboszcz kościoła Saint-Germain-des-Prés od początku wspierał inicjatywę władz miasta Wrocławia. Według projektu na tablicy tekst zamieszczony zostanie w języku polskim, francuskim i angielskim. Do udziału w uroczystości odsłonięcia tablicy poprzedzonej mszą świętą zostaną zaproszeni także przedstawiciele nauki polskiej i francuskiej, władze Paryża oraz duchowieństwo. Planowane jest również spotkanie w ambasadzie RP. Prof. Tadeusz Luty dodał, że w kościele jest płaskorzeźba przedstawiająca bitwę pod Beresteczkiem wymagająca odrestaurowania. Kolegium Rektorów mogłoby wesprzeć tę inicjatywę. Urząd Miejski zwróci się o pomoc do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

♦ Rektorzy w tajnym głosowaniu zdecydowali, że tegoroczną nagrodę za integrację środowiska akademickiego odbierze 15 listopada podczas wrocławskiego Święta Nauki Marek Woron, kanclerz Łoży Dolnośląskiej Business Centre Club, tworzący różne formy więzi między środowiskiem akademickim a środowiskiem biznesowym. Jedną z jego inicjatyw jest Dolnośląska Rada Przedsiębiorczości i Nauki. Ponadto Łoża Dolnośląska BCC promuje przedsiębiorczość akademicką, wspierając akademickie inkubatory przedsiębiorczości istniejące przy uczelniach. Marek Woron jest znany w środowisku akademickim ze swoich inicjatyw.

♦ Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego prof. Roman Kołacz zaproponował rektorom objęcie opieką finansową Zespołu Pieśni i Tańca Jedliniok. Zespół powstał w 1975 r. przy Akademickim Centrum Kultury Pałac. W 1978 r. patronat nad nim przejęło Kolegium Rektorów, które następnie bezpośrednią opiekę, a także opiekę finansową sędowało na ówczesną Akademię Rolniczą. Inne uczelnie, których studenci

tańczyli w tym zespole, również częściowo wspierały jego działalność. W zespole tańczyło dotychczas blisko 2000 studentów, w tym m.in. 550 z Uniwersytetu Wrocławskiego, 450 z Politechniki Wrocławskiej, 90 z Akademii Muzycznej, 50 z Akademii Ekonomicznej, 30 z Akademii Medycznej, 20 z Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Obecnie w zespole tańczy, śpiewa i gra 24 studentów z Uniwersytetu Przyrodniczego, 21 z Politechniki Wrocławskiej, 7 z Uniwersytetu Wrocławskiego, 2 z Uniwersytetu Ekonomicznego, 2 z Akademii Medycznej, 1 z Akademii Muzycznej, 1 z Akademii Wychowania Fizycznego oraz absolwenci szkół wyższych. Zespół ma wiele osiągnięć, występował na festiwalach międzynarodowych, jest więc dobrym ambasadorem kultury polskiej, przede wszystkim studenckiej wrocławskiej. Teraz zespół potrzebuje m.in. sfinansowania wymiany strojów, ponadto oprócz kosztów stałych pojawiają się koszty występów zagranicznych. Rektorzy zaproponowali finansowanie według procentowego udziału w zespole tancerzy z wrocławskich uczelni. Ponadto rektor Uniwersytetu Ekonomicznego zaproponował przekazanie strojów po nieistniejącym już zespole, a rektor Politechniki Wrocławskiej dodał, że Akademickie Radio LUZ jest finansowane tylko przez tę uczelnię.

♦ Rektorzy otrzymali skrót raportu szpitalnej komisji powołanej do zbadania funkcjonowania Kliniki Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii Akademickiego Szpitala Klinicznego przy Akademii Medycznej. Senat uczelni uznał, że Akademicki Szpital Kliniczny nie może być sędzią we własnej sprawie, ale że również sędziami nie mogą być trzej pracownicy Kliniki, a tym bardziej dziennikarze „Gazety Wyborczej”. Szpital postanowił więc skierować sprawę do sądu niezależnie od wyników kontroli, jaką mają przeprowadzić instytucje zewnętrzne, takie jak Ministerstwo Zdrowia, Konsultant Krajowy, Narodowy Fundusz Zdrowia i Najwyższa Izba Kontroli.

♦ Prof. Tadeusz Luty z Wrocławskiego Centrum Akademickiego poinformował, że na potrzeby współpracy uczelni z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), która rozpoczyna cykl prestiżowych przeglądów szkolnictwa wyższego, należy przygotować raport na temat szkolnictwa wyższego we Wrocławiu i regionie dolnośląskim. MNIŚW ma środki na taką współpracę. Prezydent wraz z przewodniczącym Kolegium Rektorów wystąpili o pieniądze na opracowanie raportu. Przy jego przygotowaniu będzie wykorzystana strategia rozwoju szkolnictwa wyższego opracowywana przez Urząd Marszałkowski.

♦ Prof. Luty zaproponował także zorganizowanie za rok zjazdu doktorów honoris causa wrocławskiego środowiska akademickiego w czasie polskiej prezydencji w Unii Europejskiej.

♦ Prof. Roman Kołacz wypowiedział się w sprawie tzw. grup jednorodnych, do których zakwalifikowano wydziały uczelni i instytuty PAN. Uczelnie rolniczej i przyrodniczej ślą protesty do MNIŚW, bo jednostki te nie są jednorodne. Do grupy A ma się zakwalifikować 30 procent jednostek, z których większość stanowić będą instytuty PAN, a uczelnie trafią do grupy B.

Kolegium Rektorów wyraziło swój sprzeciw przeciwko praktyce polegającej na łączeniu w ramach jednorodnej grupy uczelni wyższych oraz jednostek PAN i innych instytutów badawczych.

♦ Prof. Ryszard Andrzejak poinformował o możliwości skorzystania przez pacjentów szpitali z usług Centrum Rehabilitacji, m.in. z zabiegów światłolecznictwa, hydroterapii, krioterapii.

♦ Przewodniczący prof. Marek Bojarski przypomniał uchwałę o corocznej rotacji na funkcji przewodniczącego Kolegium Rektorów, następnie podziękował zebranym za wspaniałą współpracę i atmosferę, szczególnie swojemu zastępcy prof. Bogusławowi Fiedorowi, rektorowi Uniwersytetu Ekonomicznego, z którym konsultował problematyczne sprawy rozpatrywane przez Kolegium i uzyskiwał dobre rozwiązania oraz przekazał mu przewodniczenie temu gremium.

Prof. Fiedor podziękował prof. Bojarskiemu za symboliczne przekazanie władzy (obecna kadencja kończyła się 31 sierpnia br.) i za aktywne przewodniczenie Kolegium Rektorów. Przypomniał, że zastępcą będzie prof. Ryszard Andrzejak, rektor Akademii Medycznej.

Prof. Bogusław Fiedor dodał, że dużym wyzwaniem na nadchodzącą kadencję będą dalsze działania integracyjne środowiska akademickiego. Ważne jest także to, o czym wspominał prof. Luty, że powinno się zaakcentować okres polskiej prezydencji w Unii; zjazd doktorów honorowych uczelni jest wspaniałą inicjatywą, ale może uda się wypracować jeszcze jakiś inny sposób na zaakcentowanie tego faktu. Będzie kontynuowany Dolnośląski Festiwal Nauki i Święto Nauki Wrocławskiej. Trzeba będzie także zmierzyć się z nierozwiązanymi dotychczas problemami m.in. Fundacji „Pro Homine”.

(kad, AK)

Nowości Wydawnictwa UWr

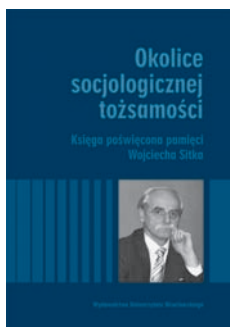
Książki oficyny wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

- ♦ **Arbitraż w doktrynie prawnej średniowiecza**, Rafał Wojciechowski, 2010, AUWr 3220, format A5, ss. 249, cena 25 zł.

W prezentowanej rozprawie autor analizuje problem arbitrażu w prawie rzymskim, glosowanym i komentowanym w średniowieczu. Podstawę źródłową stanowią: ustawodawstwo Justyniana (zwłaszcza Digesta, Kodeks i Instytucje), twórczość glosatorów, przedstawicieli doktryny materialnej i procesowej oraz komentatorów. Zakres przedmiotowy pracy stanowią instytucje sądownictwa polubownego w ujęciu wymienionych grup prawników. W kolejnych rozdziałach zostały przedstawione źródła prawa powszechnego dotyczące arbitrażu i samo jego pojęcie, strony postępowania, sędziowie arbitrażowi, wreszcie próba odtworzenia postępowania i jego prawidłowe zakończenie. Stanowiąca wynik kilkuletniej pracy, bogato dokumentowana materiałem źródłowym książka doskonale wypełnia dotychczasowy brak monograficznego ujęcia kwestii arbitrażu w literaturze.

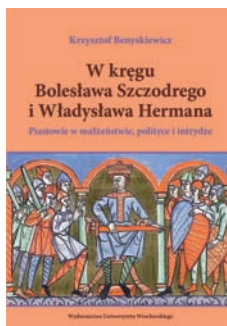
- ♦ **Okolice socjologicznej tożsamości. Księga poświęcona pamięci Wojciecha Sitka**, Zbigniew Kurcz, Iwona Taranowicz (red.), 2010, AUWr 3202, format B5, ss. 462, cena 30 zł.

„Cała Jego twórczość wyraża głęboką wiarę w socjologię jako naukę i rolę, jaką pełni w zrozumieniu życia społecznego. [...] Był przekonany, że obecne społeczeństwo,

które jak żadne wcześniej, by móc funkcjonować, wymaga wiedzy o sobie samym, potrzebuje socjologii obiektywnej. Socjologii mocno zakorzenionej w teorii, ściśle przestrzegającej metodologicznej poprawności, będącej nauką empirycznie weryfikowalną. Taką socjologię chciał uprawiać i taką uprawiał” – tak piszą o profesorze Wojciechu Sitku we Wstępie redaktorzy książki będącej hołdem złożonym Jego osobie. Autorzy artykułów bezpośrednio nawiązują do dokonań Profesora.

- ♦ **W kręgu Bolesława Szczodrego i Władysława Hermana. Piastowie w małżeństwie, polityce i intrydze**, Krzysztof Benyskiewicz, 2010, AUWr 3218, format B5, ss. 151, cena 22 zł.

Pięć artykułów Krzysztofa Benyskiewicza łączy dwie postacie, Bolesław Szczodry i Władysław Herman – władcy niezwykli i kontrowersyjni. Obaj zostali przedstawieni przez kronikarzy w sposób specyficzny i tendencyjny. Pierwszy okazał się katem biskupa Stanisława, drugi marionetkowym władcą. Analizując polskie kroniki oraz źródła niemieckie i ruskie, autor stara się odpowiedzieć na pytanie, na ile przychyłość dziejopisów była wynikiem ich rzetelnych studiów, na ile zaś dziełem przypadku i zapotrzebowania scenariusza. Choć książka nie zawsze znajduje rozwiązanie podejmowanych problemów, przed historią ujawnia skalę możliwości interpretacyjnych, a każdego zainteresowanego przeszłością czytelnika zbliża do najciekawszych postaci i zjawisk polskiego średniowiecza.

- ♦ **Prawa społeczne jako program przebudowy polityki społecznej**, Katarzyna Zamorska, 2010, AUWr 3237, format B5, ss. 248, cena 27 zł.
- Książka prowokuje do dyskusji nad prawami społecznymi, czyli zagadnieniem, wokół którego w zachodniej teorii politycznej już od dawna toczą się dyskusje i spory, w polskiej literaturze reprezentowanym jednak skromnie. Przybliżając

rozumienie praw społecznych najważniejszych teoretyków, przyglądając się sposobom uzasadniania praw społecznych i ich kodyfikacjom w dokumentach międzynarodowych, unijnych i krajowych, autorka nie zawęża znaczenia tych praw jedynie do roszczeń socjalnych i ekonomicznych, podkreśla ich znaczenie dla polityki społecznej.

- ♦ **Film noir**, Sławomir Bobowski (red.), 2010, seria „Studia Filmoznawcze” 31, AUWr 3211, format B5, ss. 312, cena 28 zł.

Teksty zebrane przez S. Bobowskiego są pierwszą w polskiej literaturze pracą o czarnym kinie. Tom ten to prawdziwa gratka dla wielbicieli gatunku, gdyż autorzy wnikliwie omawiają w nim bogatą filmografię, poczynawszy od klasycznego filmu gangsterskiego, poprzez włoskie *giallo politico*, japońskie mroczne filmy o yakuizie, na filmach *neo-noir* i *retro-noir* kończąc. Doskonała lektura zarówno dla tych, którzy kinem noir już się interesują, jak i dla tych, którzy dopiero stawiają pierwsze kroki na filmoznawczej ścieżce.

przyg. Marzena Golisz

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel.: (071) 375-28-09,
tel./faks: (071) 375-27-35
biuro@uwur.com.pl
Dział Handlowy:
tel.: (071) 375 28 85
tel./faks: (071) 375 25 07
marketing@uwur.com.pl
www.uwur.com.pl

Odeszli na zawsze

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że zmarł

prof. dr hab.
ANTONI OGORZALEK
(29 XI 1940–4 VII 2010)

Profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, doktor honoris causa Uniwersytetu w Sankt Petersburgu (po czetnyj professor – dyplom professoris honoris causa), były dyrektor Instytutu Zoologicznego, kierownik Zakładu Biologii Rozwoju Zwierząt (Zakładu Zoologii Ogólnej), Zakładu Anatomii Porównawczej, członek Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego.

Członek wielu rad i towarzystw naukowych, w tym Studium Generale Uniwersytetu Wrocławskiego, Rady Naukowej Parku Narodowego Gór Stołowych, Komitetu Opiekuńczego Gór Stołowych, Naukowego Komitetu Opiekuńczego przy Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie, Rady Biura Rozwoju Miasta, redaktor naczelny czasopism „Zoologica Poloniae” i „Szczeliniac”, członek Komisji Morfologii i Embriologii Polskiej Akademii Umiejętności, Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Biologii Komórki, organizator i prowadzący praktyki studenckie nad Morzem Białym. Autor licznych publikacji naukowych, wybitny popularyzator wiedzy biologicznej. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Odszedł od nas Człowiek wielkiego formatu, ciesząc się ogromnym autorytetem, zawsze głęboko zaangażowany w sprawy uniwersyteckie. Żegnamy wybitnego uczonego i nauczyciela akademickiego.

Po pożegnaniu akademickim 9 lipca w Oratorium Marianum odbyły się uroczystości pogrzebowe na cmentarzu przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu. Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i Bliskim składają

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada
Wydziału Nauk Biologicznych

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że zmarł

dr
ANDRZEJ CISEK
(15 IX 1952–16 VIII 2010)

Adiunkt w Instytucie Prawa Cywilnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, członek i doradca Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność”, wybitny znawca prawa prywatnego, autor wielu znanych prac z zakresu prawa rzeczowego i ochrony dóbr osobistych, wspaniały nauczyciel akademicki, wychowawca i przyjaciel wielu roczników studentów. Straciliśmy serdecznego przyjaciela i niezastąpionego pracownika. Cześć Jego pamięci.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 28 sierpnia na cmentarzu parafialnym w Gajkowie (gmina Czernica).

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że zmarł urodzony we Włocławku

śtp
doc. dr
TOMASZ AFELTOWICZ
(3 IV 1925–31 VIII 2010)

Emerytowany długoletni pracownik Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, były dyrektor Instytutu Nauk Ekonomicznych, były prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, członek Komitetu Ekonomicznego Polskiej Akademii Nauk. Za działalność naukową i dydaktyczną był wielokrotnie wyróżniany, odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Złotą Odznaką ZNP.

W zmarłym tracimy szlachetnego Człowieka, znakomitego Nauczyciela Akademickiego, Wychowawcę licznych pokoleń młodzieży, zawsze głęboko oddanego sprawom Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii oraz Instytutu Nauk Ekonomicznych. Cześć Jego pamięci!

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 7 września na wrocławskim cmentarzu Świętej Rodziny przy ul. Smętnej.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że zmarła urodzona we Lwowie

śtp
dr
IWONNA DYRDA
(19 V 1940–29 VIII 2010)

Adiunkt na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii od 1967 r. Badaniami naukowymi poza polskim prawem administracyjnym objęła także prawo porównawcze i opublikowała znakomitą monografię o angielskim prawie administracyjnym (Ossolineum 1979).

Przebywała na stypendiach i pobytach zagranicznych m.in. w Wielkiej Brytanii i Kanadzie. Prowadziła pracę dydaktyczną ze studentami Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Ceniona jako nauczyciel akademicki oraz życzliwa i dobra Koleżanka w Zespole Instytutu Nauk Administracyjnych. Długotrwała choroba od połowy lat 80. XX w. odsunęła Ją od pracy w uczelni. Zachowujemy Iwonę Dyrkę w Dobrej Pamięci.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 7 września na Cmentarzu Komunalnym Osobowice we Wrocławiu.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Dyrektor i pracownicy
Instytutu Nauk Administracyjnych

Opuściła nas nagle, urodzona we Lwowie

śtp
dr hab.
LUDWIKA RYCHLEWSKA
(14 IV 1917–2 IX 2010)

Emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, absolwentka Państwowego Gimnazjum Żeńskiego im. Królowej Jadwigi we Lwowie, harcerka IX Lwowskiej Drużyny im. Haliny Grabskiej, studentka Uniwersytetu Jana Kazimierza, słuchaczka i nauczycielka tajnych kompletów, pracownica Instytutu Profesora Weigla, pionier nauki wrocławskiej i absolwentka numer 2 Uniwersytetu Wrocławskiego, była prodziekan Wydziału Filologicznego, dyrektor Instytutu Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej, wieloletni kierownik Zakładu Filologii Łacińskiej (Katedry Filologii Klasycznej II), uczona międzynarodowej sławy, wydawca serii *Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana*, członek *Academia Latinitati Fovendae* w Rzymie, Polskiego Towarzystwa Filologicznego, Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej Polskiej Akademii Nauk, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, przewodnicząca Okręgowego Komitetu Olimpiady Języka Łacińskiego. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem XXX-lecia Polski Ludowej, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego i innymi odznaczeniami. Żegnamy z ogromnym żalem wybitną Uczoną, znakomitą Znawczynię języka łacińskiego, Wychowawczynię wielu pokoleń wrocławskich filologów, Mistrzynię, niezłomną Lwowiankę, prawego Człowieka.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 7 września na cmentarzu Świętej Rodziny przy ul. Śmętnej.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada
Wydziału Filologicznego
Dyrektor, Pracownicy i Studenci
Instytutu Studiów Klasycznych,
Śródziemnomorskich i Orientalnych

Wspomnienie

Z Antonim Ogorzałkiem łączyło mnie dalekie powinowactwo, ale nasze rodziny znały się i przyjaźniły i temu zapewne zawdzięczam, że kiedy pod koniec wojny musieliśmy uciekać z Kresów z obawy przed narastającą tam falą rzezi UPA, to schroniliśmy się w Borzęcinie, dużej wsi podkrakowskiej. Byli tam już uciekinierzy ze Śląska i Wielkopolski, a teraz dochodzili Kresowiaczy. I był tam paroletni wówczas „Dziunio”, jak wtedy i potem nazywaliśmy Antoniego w rodzinie. Byłem niewiele odeń starszy i spotykaliśmy się tylko przy okazji odwiedzin naszych rodziców, ale pamiętam z tego okresu wspólne z Dziuniem kąpiele w przepływającej przez Borzęcin Uszwicy. Bezpośrednio po wojnie zetknęliśmy się jeszcze w Kudowie, gdzie Dziunio zamieszkał wtedy z rodzicami, a ja przebywałem przez rok u innych Ogorzałków, ale prawdziwe odnowienie znajomości nastąpiło dopiero kilkanaście lat później we Wrocławiu, gdzie Dziunio został najpierw studentem, a potem i profesorem Wydziału Nauk Przyrodniczych naszego Uniwersytetu.

Miał Dziunio wiele pasji, w tym eksplorację jaskiń i jemu zawdzięczam poznanie Jaskini Niedźwiedziej wkrótce po jej odkryciu, a na długo przed jej oficjalnym otwarciem. Poprowadził mnie przez słynną „agrafkę”, gdzie trzeba było się przecisnąć przez wąską, poziomą szczelinę. Tam nieuchronnie następował moment zakleszczenia, kiedy górna skała bezlitośnie przyciskała do dolnej, a człowiek nie mógł wykonać żadnego ruchu. Po pomyślnym przejściu przeze mnie tego swoistego egzaminu zesłaliśmy potem w głąb jaskini, pod potok i słuchaliśmy hurkotu przesuwanych przez wodę kamieni. Gdzieś po drodze znalazłem kiel niedźwiedzia jaskiniowego i Dziunio pozwolił mi go wziąć na pamiątkę (mam go do dzisiaj).

Jaskinie były jedną z wielu pasji tego bogato obdarzonego przez naturę człowieka, przysparzających mu przy tym licznych i oddanych przyjaciół. Jednym z nich był Piotr Wojciechowski, którego książką o wspaniałej rzeźbie wykutej we wnętrzu skały, poznawalnej tylko od wewnątrz, był zachwycony. Podejrzewam, że na jej powstanie miał pewien wpływ. Charakter miał Dziunio serdeczny i otwarty, i zawsze można było na niego liczyć, w każdej potrzebie. Największą jego pasją była jednak przyroda i jej poznawanie. Kochał przyrodę Polski i wakacje zwykle układał tak, by dłuższy czas spędzić z rodziną w jakimś ciekawym jej zakątku, np. przy ujściu Wisły w Świbnie, w Kotlinie Kłodzkiej (najczęściej

w Kletnej), Tatrach czy na Mazurach. Lubił się w ten sposób niejako zanurzyć w przyrodę, a przy okazji podglądać jej osobliwości i kontemplować jej fenomen. Nigdy nie dawał się zamknąć w ramach jakiejś wąskiej specjalności. Chociaż z konieczności prowadził badania specjalistyczne, to jednak zawsze wiedział, że są to jedynie kamyczki znacznie większej całości. I wkładając te swoje kamyczki w wielką mozaikę przyrody, tak naprawdę miał na myśli dopiero tę mozaikę. Lubiłem z nim dyskutować na temat ewolucji, fenomenu życia i człowieka – te tematy zajmowały go bowiem najgłębiej.

Szczególną, z natury rzeczy politycznych późną miłością zapalał Dziunio do przyrody Rosji. Poznawał ją już jako człowiek dojrzały i był zachwycony jej pierwotnością i bujnością. Był nad Morzem Białym, na Wyspach Sołowieckich, w Nowosybirsku i syberyjskiej tajdze i godzinami mógł o tym opowiadać, pokazując przy tym znakomite swoje zdjęcia, fotografikiem był bowiem także znakomitym. Za te swoje osiągnięcia został uhonorowany tytułem doktora honoris causa uniwersytetu w Petersburgu.

Moje pokolenie odchodzi. Pokolenie ludzi, dla których nauka i uniwersytet miały i mają wielkie, ponadosobowe znaczenie, ale człowiek też znaczył dużo. Wybitnym przedstawicielem tego pokolenia był Antoni Ogorzałek. Cieszy fakt, że tak wielu ludzi to dostrzega. Smuci, że nie ma go już między nami. Mam nadzieję, że będzie miał godnych następców.

Roman Duda

*Omnium animos immortales esse,
sed fortium bonorumque divinos*

2 września 2010 roku zmarła Ludwika Rychlewska, emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, absolwentka Państwowego Gimnazjum Żeńskiego im. Królowej Jadwigi we Lwowie, harcerka IX Lwowskiej Drużyny im. Haliny Grabskiej, studentka Uniwersytetu Jana Kazimierza, słuchaczka i nauczycielka tajnych kompletów, pracownica Instytutu Profesora Weigla. Śp. Pani Profesor była pionierem nauki wrocławskiej, absolwentką z indeksem o numerze 2 Uniwersytetu Wrocławskiego, prodziekanem Wydziału Filologicznego, dyrektorem Instytutu Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej, wieloletnim kierownikiem Zakładu Filologii Łacińskiej. Cieszyła się międzynarodową sławą, wydawała swoje prace w serii Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana, ponadto była członkiem Academia Latinitati Fovendae w Rzymie, Polskiego Towarzystwa Filologicznego, Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Przewodniczyła także Okręgowemu Komitetowi Olimpiady Języka Łacińskiego. Zmarła odznaczona została Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem XXX-lecia Polski Ludowej, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego oraz innymi odznaczeniami. Z głębokim żalem pożegnaliśmy wybitną Uczoną, znakomitą latinistkę, wychowawczynię wielu pokoleń wrocławskich filologów, Mistrzynię, Lwowiankę wspierającą liczne organizacje charytatywne, ale przede wszystkim prawego Człowieka, wrażliwego na ludzką krzywdę, niedostatek i brak tolerancji. Pogrzeb Pani Profesor, poprzedzony mszą św. o godz. 9.30 w kościele uniwersyteckim pw. Najświętszego Imienia Jezus, odbył się 7 września o godz. 12.30 na cmentarzu Świętej Rodziny na Sępolnie, przy ul. Smętnej. Żegnaj droga Pani Profesor, zapamiętamy to, czego zawsze nas uczyłaś:

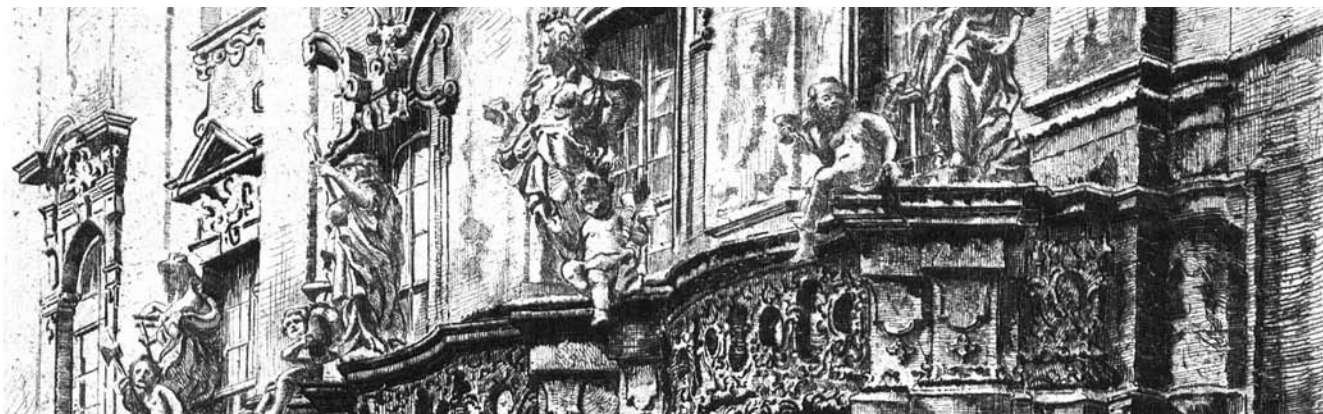

Ludwika Rychlewska

Omnium animos immortales esse, sed fortium bonorumque divinos (Cic. De leg. 2, 27), „Choć wszystkie dusze są nieśmiertelne,

ludzi dzielnych i dobrych są boskie”.

Wdzięczni wychowankowie

Kalejdoskop nauki

HIV zablokowany?

Naukowcy z USA znaleźli przeciwciała zdolne powstrzymać wirusa HIV przed atakiem na ludzkie komórki.

Genetycznie zmodyfikowana salmonella rozbija raka

Genetycznie zmodyfikowana salmonella opracowana na Uniwersytecie Jagiellońskim potrafi wnikać do komórki rakowej i wywołać jej samozniszczenie!

Kopalnia potworów

Skamieniałości wielometrowych morskich gadów z czasów dinozaurów, kości ogromnych ryb i muszle wielkie jak opony samochodowe to dopiero pierwsze znaleziska w nieczynnej kopalni w Annopolu.

Jak dożyć stu lat?

Trzeba mieć odpowiednie geny. Ale konkretnie jakie? Naukowcy z Bostonu odkryli 150 wariantów genetycznych, które są kluczowe dla długowieczności – informuje „Science”.

To, co pijemy, zostawia ślady we włosach

Woda, gazowany napój czy lokalne piwo pozostawiają w naszych włosach ślady charakterystyczne dla określonego miejsca na Ziemi – informuje „Journal of Agricultural and Food Chemistry”.

Skąd się bierze czerniak

Naukowcy z USA znaleźli komórki, które dają początek czerniakowi złośliwemu, jednemu z najgroźniejszych nowotworów atakujących człowieka – donosi „Nature”.

Kiedyś to dopiero były kaszaloty!

Na pustyni w południowym Peru paleontolodzy znaleźli szczątki morskiego drapieżnika o paszczy wszech czasów.

Zepsuty zegar biologiczny sprzyja rozwojowi cukrzycy

Rozregulowanie wewnętrznego zegara komórek trzustki może prowadzić do zaburzeń wytwarzania insuliny – informuje „Nature”.

W Birmie znaleziono rzadki okaz słonia albinosa

Birmańscy żołnierze złapali w stanie Arakan, na zachodzie kraju, rzadko spotykane go białego słonia.

Gdzie w mózgu mieści się odwaga?

Aktywność fragmentu kory mózgowej decyduje o tym, czy przezwyciężymy

strach – informują naukowcy z Izraela na łamach pisma „Neuron”. Ich odkrycie ma szansę pomóc w opracowaniu terapii dla osób cierpiących na rozmaite fobie i stany lękowe.

Płuca przyszłości

Naukowcom z Uniwersytetu Yale udało się po raz pierwszy w historii wyhodować płuca ssaka. Ich koledzy z równie słynnego Harvardu poszli inną drogą – stworzyli coś, co z powodzeniem można nazwać sztucznym mikroplucem.

Nowe dłonie żołnierza

Chirurdzy ze Szpitala Powiatowego im. J. Adwigi Śląskiej w Trzebnicy przeszczepili byłemu żołnierzowi GROM-u obie ręce. To pierwsza tego typu transplantacja w Polsce i jedna z niewielu na świecie.

Wracaj tu, turze

Najpóźniej za 50 lat tur powinien wrócić do życia. W projekt, który do niedawna był wyśmiewany, angażują się dziś poważni naukowcy z wielu krajów.

Pierwsze na świecie sztuczne przeciwciała

Amerykańskim naukowcom udało się stworzyć syntetyczne przeciwciała, które ochroniły myszy przed zatruciem pszczołim jadem – donosi „Journal of the American Chemical Society”.

Odkryto najstarszy but świata

Ma aż 5,5 tys. lat – donosi czasopismo naukowe „PLOS ONE”.

Słońce się burzy

Najbliższa nam gwiazda staje się coraz bardziej aktywna, co może znacząco wpłynąć na nasze życie – ostrzegają amerykańskie agencje NASA i NOAA.

Co łączy cukrzycę i schizofrenię?

Kłopoty z gospodarką insulinową, charakteryzujące cukrzycę i otyłość, mogą przyczyniać się do rozwoju schizofrenii i depresji – donosi „PLOS Biology”.

Dzieciół, który jęczy

Niby pospolity i niepozorny ptak z tego dziecięcia średniego, ale to specjalnie dla niego do Puszczy Białowieskiej przyjechała ekipa szwedzkiej telewizji.

Bakterie dodadzą ci skrzydeł

Jedzenie bakterii pozytywnie wpływa na sprawność mózgu – przekonują naukowcy z Sage Colleges w stanie Nowy Jork. Wy-

stawianie układu odpornościowego myszy na pewne szczepy bakterii nieoczekiwanie prowadzi do aktywacji komórek nerwowych mających połączenie z rejonami mózgu odpowiedzialnymi m.in. za zapamiętywanie.

Karaluchy polecają sobie stołówki

Karaluchy informują się o źródłach dobrego jedzenia, komunikując się za pomocą związków chemicznych – donosi „Behavioral Ecology and Sociobiology”.

Pozycyjna wojna z rakiem

Pojawiają się nowe leki, np. nowatorskie terapie czerniaka i raka płuc, ale przełomu w leczeniu nowotworów ciągle nie ma. Tak można by podsumować obrady największego kongresu onkologicznego na świecie.

Laserowy wykrywacz min przyda się w Afganistanie

Brytyjskim naukowcom udało się opracować wykrywający laser na bazie plastiku, który reaguje na parujące cząstki trotylu – donosi „Advanced Functional Materials”.

Chcesz mieć mądre dziecko? Jedz orzechy i brokuły

Jedzenie w ciąży i w okresie karmienia pierśią pokarmów bogatych w cholinę zwiększa zdolności intelektualne dzieci i zmniejsza upośledzenie intelektualne związane z zespołem Downa – donosi najnowsze wydanie „Nature Neuroscience”.

Czy to przyszłość lotnictwa?

Pięć razy szybciej od dźwięku, czyli ponad 5000 km/godz., pomknął na początku czerwca nad Pacyfikiem bezzałogowy samolot X-51A, zwiastun nowej ery w transporcie lotniczym i raketowym.

Grupa krwi? Błyskawiczny test

Australijskim naukowcom udało się opracować tani i szybki test pozwalający określić grupę krwi – donosi „Analytical Chemistry”.

Alkohol ogłupia – są kolejne dowody

Picie alkoholu w młodym wieku powoduje nieodwracalne zmiany w mózgu – przestrzegają naukowcy ze Scripps Research Institute (USA).

Wrogowie wątroby

Wątrobie zagraża kilka wirusów, w tym dwa bardzo groźne – B i C. Na pierwszego z nich jest szczepionka, a na oba coraz lepsze leki. Problem w tym, że wielu z nas

jest nieświadomych zagrożenia i nic nie robi, aby je zmniejszyć.

Odszedł rzecznik prasowy matematyki

Miał już swoją planetoidę (nr 2587), ale teraz na zawsze trafił do gwiazd. 22 maja w wieku 95 lat zmarł Martin Gardner – chyba najbardziej znany matematyk świata, amerykański dziennikarz i popularyzator nauki. Specjalizował się w matematyce rekreacyjnej.

Mysie nerwice

Nerwica natręctw to choroba ciała, a nie ducha – przekonują naukowcy. Jej przyczyną może być uszkodzenie... układu odpornościowego.

Grenlandia zrzuca garb

Wyspa, która od tysięcy lat pogrążona jest w lodowej depresji, zaczyna z niej wychodzić. Niestety, w przyrodzie nie ma nic za darmo. Rachunek za „leczenie” zapłacimy wszyscy. Ten garb to gigantyczna czapa lodowa wgniatająca większość Grenlandii głęboko pod poziom morza.

Śpiewanie pomaga w zapamiętywaniu

Starsi ludzie lepiej zapamiętują nowe informacje, jeśli słyszą je w formie śpiewu – donosi czasopismo „Neuropsychologia”.

Polska zalana przez pył wulkaniczny?

Nietypowe, gwałtowne opady deszczu w maju to częściowo efekt unoszącego się nad Europą pyłu, który wyrzuca islandzki wulkan Eyjafjöll – uważa meteorolog dr Katarzyna Grabowska z Uniwersytetu Warszawskiego.

Rodzinne ciepło zapobiega chorobom

Dobra relacja z rodzicami wpływa korzystnie nie tylko na psychikę, lecz także na układ odpornościowy – donosi „Molecular Psychiatry”.

Komórki rakowe?

Czy telefony komórkowe mogą powodować guza mózgu? W największych jak dotąd badaniach odpowiedzi na to pytanie szukali naukowcy ze Światowej Organizacji Zdrowia. Niestety, mimo dziesięciu lat pracy i wydania 20 mln euro odpowiedzi nie znaleźli.

Kto pracuje w największym stresie?

Ranking najbardziej i najmniej stresujących profesji opublikował amerykański portal CareerCast. Najbardziej stresują się, ale i mają największą satysfakcję ze swojej profesji, strażacy, menedżerowie wysokiego szczebla, taksówkarze, chirurdzy i policjanci, a najmniej – konserwatorzy instrumentów muzycznych, urzędnicy dokumentacji

medycznej, aktuariusze, operatorzy wózków widłowych i elektrycy.

Parówka – cichy morderca

Jedzenie przetworzonego mięsa grozi chorobą wieńcową i cukrzycą – donosi „Circulation”, magazyn Amerykańskiego Towarzystwa Kardiologicznego.

Najgorętszy początek roku

Tegoroczny kwiecień był najgorętszym kwietniem w historii pomiarów temperatury – podała amerykańska Narodowa Agencja Badania Oceanu i Atmosfery (NOAA).

Z klipsem w sercu

Niedomykającą się zastawkę w sercu można... spiąć klipsem. Lekarze ze Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu przeprowadzili pierwsze takie zabiegi w Polsce.

Długonosa żaba i miniaturowy kangur

Ekspedycja National Geographic Society odkryła w dzikich górach Foja (Papua Nowa Gwinea) nieznane dotąd gatunki zwierząt – donosi „New Scientist”.

Pożytek z peta

Zużyte końcówki papierosów mogą posłużyć do produkcji preparatów antykorozyjnych – donosi „Industrial and Engineering Chemistry Research”.

Kto dożyje sześćdziesiątki

Mężczyźni mieszkający na Islandii i kobiety żyjące na Cyprze są dziś najmniej zagrożeni śmiercią przed sześćdziesiątką. Najbardziej zagrożeni są mieszkańcy Afryki i byłych republik ZSRR – to wnioski z raportu opublikowanego przez tygodnik „The Lancet”.

Jak przeżyć w Tybecie

Naukowcy znaleźli geny, dzięki którym pokolenia Tybetańczyków mogły przeżyć na wysokościach zabójczych dla większości ludzi. Odkrycie może przyczynić się do lepszych terapii, m.in. choroby wysokościowej.

Zapach strachu

Co tak strasznie pachnie? – mogłaby zapytać mysz, gdyby tylko potrafiła mówić. Naukowcy z Kalifornii zidentyfikowali „zapach strachu”, którego nawet delikatny ślad doprowadza te małe gryzonie na skraj paniki.

Granice wytrzymałości

Tygodnik „New Scientist” zebrał prawdziwe dane dotyczące granic, do jakich może posunąć się organizm człowieka przy zmarznięciu, przeciążeniu, napromienianiu, zawieszeniu w próżni, zwalczaniu snu, głodówce, rekordach szybkości,

skoncentrowaniu, wstrzymaniu oddechu, w alpinizmie i pojemności mózgu.

Kto tak chrupie jabłka? Sztuczna szczeka PAN

Naukowcy z Instytutu Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk opracowali sztuczną szczękę, która nadgryza owoce, by sprawdzić, czy wydają miły dla ucha dźwięk. To pierwsze takie urządzenie w Polsce.

Ołtarz sprzed 1800 lat odkryto w Szkocji

Bezcenny zabytek odkryto podczas prac renowacyjnych na terenie pawilonu do gry w krykieta – informuje serwis internetowy BBC News.

Nie je, nie pije, a żyje

Hinduski jogin przeżył ponad dwa tygodnie bez jedzenia i picia – donosi agencja AFP.

Żaba też człowiek

Naukowcy odczytali pierwszy pełny genom płaza – donosi „Science”. Są w nim niespodzianki.

Amatorom dziczyzny grozi zatrucie ołowiem

Częste spożywanie dziczyzny, zwłaszcza ptactwa, może być szkodliwe dla zdrowia ze względu na zawarte w mięsie drobinki śrutu – zbyt małe, by je zauważyć – informuje „New Scientist”.

Jak skrócić sobie życie o 12 lat.

Negatywne skutki picia, palenia, braku aktywności i złej diety kumulują się, skracając nasze życie o 12 lat – donosi „Archives of Internal Medicine”.

Żaba lepsza od morfiny

Brytyjskim biologom udało się rozmnożyć w niewoli niezwykle rzadki gatunek żaby, który może dostarczyć alternatywy dla morfiny – donosi „The Guardian”.

Sudańskie skarby dla Polski

Ryty skalne sprzed 7 tys. lat, ceramika sprzed 4 tys., unikatowe naczynia z brązu, fragmenty starożytnych tkanin i elementy uzbrojenia oraz niezwykle kolekcja biżuterii. To dar władz Sudanu dla Polski w podziękowaniu za akcję ratowania zabytków starożytnej Nubii.

123 nowe gatunki w sercu Borneo

Żaba bez płuc, ślimak „ninja” strzelający rzutkami do swoich partnerów i najdłuższy na świecie owad to tylko kilka przykładów ze 123 gatunków odkrytych w ciągu ostatnich trzech lat na wyspie Borneo.

(z serwisów naukowych zebr. kad)

